

brat *frančišek* 4

● Pokorščina

● Frančiškovi viri, izziv virov

● Laudato si'

● Pismo ob prazniku sv. Klare

● Pokrajinski tabor OFS Maribor

● Po Jezusovih stopinjah ...

*Za pokorščino
se odločim le zaradi vere
in ljubezni do Kristusa.*

- 3 Urednikova beseda
- 4 Frančiškova duhovnost
Pokorščina
Simpozij o Frančiškovih virih
Frančiškovi viri, izziv virov
- 11 Naša evangelizacija
Laudato si'!
Poklical si me ...
- 16 Iz naših družin
Tujke in popotnice z vsem stvarstvom
III. Evropski kongres OFS in FRAMA
Pokrajinski tabor OFS Maribor
- 22 Frančiškov svetni red
Sklic volilnega kapitlja FSR Slovenije
Obvestilo
Znani člani OFS: Alcide de Gasperi
- 24 Mladi Frančišku
Prvi FraTrip
- 26 Pravičnost in mir
Pokorni planetu Zemlji?!
- 27 Razvedrilo
Nagradna zlogovna izpolnjevanke
- 28 Korenine in sadovi
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (18)
- 31 Sveta dežela
Novice iz Svete dežele
Moj slovenski Camino 4. del
S kolesom v Kelmorajn 4. del
Po Jezusovih stopinjah ...

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj:

Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zb/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto:
revija.bf@fsr.si

Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)

NS FRAMA (Mladi Frančišku)

Jernej Kurinčič OFM (Pravičnost in mir)

Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)

Benjamin Tomažič (Napovednik)

Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografije:

Naslovka: Volovska vprega, internet
Ostalo: Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: Tiskarna Pleško, Medvode

Naklada: 2.300

Naslov uredništva:

Frančiškanski trg 1, SI-8000 Novo mesto;
tel.: 07-338-14-77;
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si;
faks 07-338-14-79;

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:

Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56-2420-1900-4608-820
Raiffeisen banka d.d. Maribor; sklic na 00 700-15.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Minuli tedni so pokazali svojo »pokornost« letnemu času, ki narekuje sonce in vročino. Visoke temperature so marsikoga »prisilile«, da je spremenil svoje načrte za preživljanje prostega časa, spet druge pa spodbudile, da so izkoristili sončno in toplo vreme za skok do morja in »ohladitev« v njem.

Kakor koli, poletni meseci so vsako leto znova priložnost, da se na različne načine sprostimo in pripravimo na nove izzive v šoli, na delovnem mestu, v vsakdanjem življenju in srečevanju.

V rokah imate revijo, ki tokrat govori o **pokorščini**. Pokorščino prav razumemo le, če se zavedamo, da je Bog središče našega življenja. Le v odnosu do Boga je pokorščina razumljiva, sicer je zgolj posledica tiranije.

O pokorščini je za nas razmišljal minorit p. Danilo Holc, ki nam predstavlja to redovno obljubo tudi na podlagi svojih izkušenj pri delu v redovni vzgoji.

V nadaljevanju boste lahko prebrali prvo predavanje s Simpozija o Fran-

čiškovih virih, prispevek kapucina p. Metoda Benedika, ki nam spregovori o zgodovinskem pogledu na Frančiškove vire.

V zavesti, da je stvarstvo, v katerem živimo, velik Božji dar, beremo tudi komentar frančiškana br. Mirana Špeliča o novem dokumentu papeža Frančiška *Laudato si'*.

Tabor pokrajinskega bratstva mariborske metropolije nam poleg lepih spominov zapuša tudi predavanje br. Stjepana Liceja, ki je spregovoril o poklicanosti.

Ko že govorimo o poklicanosti, predsednik narodnega sveta OFS je sklical volilni kapitelj Frančiškovega svetnega reda.

Med znanimi člani OFS, ki nam jih številko za številko predstavlja s. Fani Pečar, je tokrat »neznani« Alcide de Gasperi.

V rubriki Pravičnost in mir nam Zdenka Pišek postavlja vprašanje, ali smo pokorni planetu Zemlji. Če ne drugače, nas gravitacija priklepa nanjo ;)

Svetodeželski del nam ponuja različne novice in potopise. Nadaljujemo s slovenskim Caminom, kolesarjenje v Kelmorajn pa smo sklenili.

Drage bralke in bralci, naj vam preostanek počitniških dni mineva v sproščenem in osvežujočem vzdušju!

Br. Janez Papa

Pokorščina

Pokoren vse do smrti (Fil 2,8)

Krščanska pokorščina ne temelji na neki ideji, temveč na osebi Jezusa Kristusa, natančneje na zgledu njegovega zemeljskega življenja v odnosu do nebeškega Očeta. Zaradi Božjega načrta, da odreši človeštvo, Jezus iz ljubezni sledi Njegovi volji, se učloveči in za človeka tudi umre na križu. Človekovo sprejemanje tega odrešenja zato zahteva pokorščino Bogu in življenje po zgledu Jezusa, ki je bil najpokornejši na Zemlji.

Morda se na prvi pogled zdi, da pokorščina Bogu jemlje človeku svobodo. Ta je še posebej v naši liberalni miselnosti tako opevana in velikokrat sama sebi namen. Toda nepokorščina Bogu se prej ko slej spremeni v pokorščino svojemu napuhu in svojim bogovom ter ustvarjenim malikom.

Prava pokorščina je svobodna in izraz ljubezni. Temelji na veri v Boga in iskanju svoje posvečenosti. Ne sme biti pokora, čeprav se včasih tako zdi, ker bi to bilo v nasprotju tudi s Frančiškovo karizmo. Zakaj? Pokorščino lahko imenujemo tudi poslušnost. Poslušamo človeka, ki ga imamo radi, ki ga ljubimo in nam zato ni težko storiti nobene stvari. Nekoga, ki ga sovražimo ali smo nanj jezni, največkrat niti ne poslušamo. Poslušnost ali pokorščina je torej neke vrste odnos, ljubeč odnos. Zato pokorščina postane težka ali pa prava »pokora«, brž ko smo izgubili izpred oči ljubezen.

Iskanje Božje volje je tako na osebni kakor skupni ravni vedno pokorno poslušanje. Za pokorščino se odločim le zaradi vere in ljubezni do Kristusa. Predstojnik je prvi odgovoren, da sku-

pnost skupaj išče to Božjo voljo in življenje po evangeliju. Zato ni skupnost zaradi predstojnika, temveč predstojnik zaradi skupnosti. Predstojnik pomaga posamezniku razločevati, kaj je Božji načrt za njegovo življenje.

Tudi Jezus se je podredil Očetovi volji in sprejel trpljenje ter dal za to svoje življenje. To je storil zaradi ljubezni. Pomembna je ljubezen, ne trpljenje. Pokorščina sama po sebi ni evangelijska vrednota. Tudi trpljenje zaradi pokorščine nima nobene vrednosti in še ne

posvečuje. Je pa način, da se učenec približa Gospodu.

Kaj je Božja volja? Tega ni dobro zlorabljati. Vsekakor je to, da živim evangelij. Ni pokorščina v tem, da jaz ne odločam. Je zrenje Kristusa. Jaz se ne odpovem samo svoji volji, temveč se vključim v projekt Kristusa, sv. Frančiška, drugih svetnikov, bratov in sester.

Tako razumljena pokorščina nas pripelje do sklepa, da je za skupnost vendarle potrebna neka disciplina. Potrebni sta avtoriteta in pokorščina. Oboje se mora izvajati, da lahko člani(ce) nekega samostana postanejo skupnost bratov ali skupnost sester. Oboje je v službi

ljubezni. Tudi Cerkev ni avtoriteta, temveč je v funkciji ljubezni. Ljubezen je pomembnejša od pokorščine, drugače lahko zgrešimo sporočilo evangelija. Pri tem je potrebno vedno imeti v vidu, da gre za skupno pokorščino in se je treba znebiti individualnega pogleda. Gre za moj »da« skupnosti, ki jo vodi sv. Duh. To je pravo nasprotje individualizma, ki se danes tiho plazi tudi med zidove posvečenega življenja.

Pretirana vloga posameznika postavlja povzročajočo pomisleke o avtoriteti predstojnika. V preteklosti je bil čas, ko se je s slepo pokorščino preveč povečevala vloga in avtoriteta (morda avtoritarnost) predstojnika. Ta je zmanjševala ali izničevala soodgovornost posameznih članov. Spet pa smo danes priča poskusom, da se briše avtoriteta predstojnika, ker ga vse prevečkrat razumemo zgolj kot oblast. Samo na podlagi zgoraj povedanega, da je avtoriteta potrebna in je nujno, da je v funkciji iskanja Božje volje, lahko razumemo in opravičimo pokorščino človeškemu bitju.

Jezus je dejal apostolom: »Kdor hoče postati velik med vami, naj bo vaš strežnik, in kdor hoče biti med vami prvi, naj bo vsem služabnik. Saj Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge« (Mr 10,35-45).

Kraljestvo, ki ga je Kristus prišel vzpostavljati na zemljo, je popolno nasprotje odnosov kakršne vzpostavljata civilna oblast in politika. Tisti, ki hoče biti velik, naj bo služabnik, tisti, ki želi biti prvi, naj postane »suženj« vsem. Kristus se v pokorščini Očetu izniči, izniči se iz ljubezni do Očeta in do nas, da bi postali njegovi bratje in sestre ter Božji otroci.

P. Danilo Holc, minorit

Simpozij o Frančiškovih virih

V letu posvečenega življenja je Frančiškova konferenca pripravila simpozij o Frančiškovih virih 9. maja 2015 v Ljubljani.

Frančiškovi bratje in sestre smo srečanje začeli s sv. mašo pri frančiškanih na Tromostovju, ki jo je ob somaševanju nekaterih bratov vodil provincialni minister frančiškanov p. Marjan Čuden. Nato smo se v procesiji po ljubljanskih ulicah napotili do minoritov pri sv. Petru.

Na simpoziju so nam spregovorili naslednji predavatelji: p. Milan Holc OFMConv. o svetopisemskih virih, p. Metod Benedikt OFMCap. o zgodovinskih virih in br. Miran Špelič OFM o patrističnih virih.

V tokratni številki preberite predavanje p. Metoda Benedika:

Frančiškovi viri, izziv virov – zgodovinski pogled

Ob tem naslovu lahko takoj ugotovljamo, da vse to že poznamo, ne bomo zvedeli ničesar novega. Pa vendar: če hočemo biti pozorni, pazljivo brati in z ušesom prisluhniti, bomo spet in spet odkrivali misli in spodbude, ki jih še kako potrebujemo. Kot evangelij: vsak dan ga poslušamo in lahko naveličano rečemo, saj to pa ja že dobro poznamo, lahko pa tudi z veseljem ugotavljamo, da nam vsak dan spet pove nekaj novega. Gre za to, ali znamo in hočemo iz besedil od Frančiška, asiškega ubožca, do Frančiška, rimskega škofa, kakšno misel »potegniti ven«, jo premeditirati in predvsem aktualizirati tukaj in danes.

Smernice 2. vatikanskega koncila izpred 50 let so še vedno aktualno navodilo. Takole govore redovnikom:

Sodobna prenova redovniškega življenja obsega hkrati stalno vračanje k splošnim virom krščanskega življenja in k prvotnemu duhu ustanov kakor tudi njih prilagajanje spremenjenim časovnim razmeram. Po nagibu Svetega Duha in pod vodstvom Cerkve je treba to obnovo pospeševati po naslednjih načelih:

- ☞ **evangelij** mora biti za vse ustanove najvišje pravilo;
- ☞ zvesto je treba spoznavati in se držati duha ustanoviteljev pa tudi zdravega izročila;
- ☞ naj se udeležujejo življenja Cerkve; primerno svojemu značaju naj prevzemajo in goje njene pobude in prizadevanja na bibličnem, liturgičnem, dogmatičnem, pastoralnem, ekumenskem, misijonskem in socialnem področju;
- ☞ naj pri svojih članih skrbijo za primerno poznavanje tako časovnih razmer kot potreb Cerkve;
- ☞ celo najboljše prilagoditve v današnjem času bodo ostale brez uspeha, če jih ne bo oživila duhovna prenova, ki ji je treba vedno dati prvo mesto.

Koncil pri prenovi redovniškega življenja poudarja prednost, **prvenstveno vlogo duhovnega življenja.**

Tisti, ki zaobljubijo evangeljske svete, naj predvsem iščejo in ljubijo Boga, ki nas je prej ljubil, in naj si v vseh okoliščinah življenja prizadevajo gojiti življenje, ki je s Kristusom skrito v Bogu. Iz tega pa izvira in se vnema ljubezen do bližnjega za zveličanje sveta in zidanje Cerkve.

Zaradi tega naj člani ustanov z vztrajno vnemo **goje duha molitve** in molitev samo; zajemajo naj iz pristnih virov krščanske duhovnosti. Predvsem naj imajo vsak dan v rokah Sveto pismo, da se bodo z branjem in premišljevanjem le-tega naučili »vzvišenosti spoznanja Kristusa Jezusa« (Flp 3,8). V duhu Cerkve naj s srcem in usti opravljajo sveto liturgijo, zlasti presveto evharistično skrivnost, in naj iz tega prebogatega vira hranijo duhovno življenje.

Skupno življenje se vztrajno izraža v molitvi in edinosti duha po zgledu prve Cerkve, v kateri je bila množica teh, ki so verovali, enega srca in enega duha. Hranijo naj ga evangeljski nauk, sveto bogoslužje in posebno evharistija.

Ustanove naj zvesto ohranjajo in razvijajo svojo dejavnost, oziraje se na korist vse Cerkve in škofij pa naj jo prilagode časovnim in krajevnim potrebam; uporabljajo naj primerna in tudi nova sredstva, opuste naj tisto dejavnost, ki je duhu in resnični posebnosti ustanove danes manj primerna.

Za nas to konkretno pomeni, da se je treba najprej **ozreti k smernicam sv. Frančiška**, ki v izhodišču pravijo, da je »vodilo in življenje manjših bratov izpolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.«

Frančišek je nedvomno dovolj dobro poznal razmere, v kakršnih je živel in delovala Cerkev v njegovem času. To so pravzaprav videli in čutili tudi mnogi drugi, pa so se na izzive razmer odzivali precej drugače kot Frančišek. Ni jih bilo malo, ki so se zavedali teže, kakršno si je Cerkev naložila ali ji je bila naložena z dogajanjem od druge polovice 10. stoletja naprej. Naj si priključimo v spomin: ce-

sar Oton I. začne oblikovati »Reichskirche«: uveljavlji pravico, da kot teokratičen vladar sam imenuje tudi škofove in opate. Vse pogostejše prihajajo na čelo krajevnih Cerkva ljudje, ki ustrezajo interesom vladarja, za cerkveno službo pa niso kaj primerni. Vse pogostejše so škofove iz vrst plemiških rodbin, ki si do

pridobitve položaja škofa pomagajo tudi s podkupovanjem; uveljavlja se simonija. Številni škofje so bolj plemiški gospodje kot oznanjevalci evangelija. V enem stoletju se ta praksa razširi, vse vidnejša je podoba Cerkve, ki je bogata in ima oblast. Če za Cerkev zgodnje dobe ugotavljamo, da je se je služba v njej izkazovala v služenju, se poslej služba vedno bolj enači z gospodovanjem. Pri vsem tem je treba močno poudariti, da nikakor ne kaže posploševati, češ da so vsi bili taki. Tudi v tem času so bile med škofi močne svetniške osebnosti!

Gregorijanska reforma v drugi polovici 11. stoletja se tem razmeram postavi krepko po robu, podpira jo gibanje »za evangelijsko in apostolsko življenje«. Cerkev pa je kljub temu globoko v fevdalnem sistemu. V drugi polovici 12. stoletja se pojavi še močnejši odpor proti sfedalizirani Cerkvi, uboštveno gibanje. Sem spadajo smeri, ki so zašle v krivoverstva, sem spada tudi Frančišek Asiški. Vsi so postavljeni pred iste izzive, odgovarjajo pa zelo različno. Med najvidnejše, ki se pojavljajo v tem kontekstu, spadajo katari in valdenci v južni Franciji. Kako stvari vidijo oni, kako jih vidi Frančišek!

Jezus Kristus: Nekateri od sekt odklanjajo učlovečenje druge Božje osebe in obenem tudi evharistijo, katari npr. vidijo v Kristusu najvišjega izmed angelov ali najboljšega izmed ljudi, ki ga je Bog sprejel kot sina. Frančišek v drugem pismu: »Ko slišite njegovo ime, ga molite in se mu v svetem strahu in s spoštovanjem priklonite do tal. Njegovo ime je: Gospod Jezus Kristus, Sin Najvišjega, ki je blagoslovljen na veke« (2 Fp 5).

Cerkev, odrešitvena ustanova: Za katere je Cerkev sprijen ostanek prvotne čiste tvorbe, Frančišek pa v nepotrjenem

Vodilu piše: »Mi vsi manjši bratje ponižno prosimo in rotimo vse, ki v sveti katoliški in apostolski Cerkvi hočejo služiti Gospodu Bogu, vse cerkvene redove, duhovnike, diakone (našete vse mogoče stanove), da bi vsi vztrajali v pravi veri in spokornosti, saj drugače se nihče ne bo mogel zveličati« (1 FVod 23,16).

Cerkvenost, živeti in delovati znotraj Cerkve. Za valdence in še za nekatere je ena osnovnih idej njihovega gibanja duhovno pojmovanje Cerkve, zametajo apostolsko nasledstvo škofov, zanje je življenje po zgledu apostolov skupaj s karizmatičnim poklicem osnova celotne hierarhije. Za Frančiška je eno temeljnih načel živeti in delovati znotraj Cerkve, v skladu z njenim vodstvom in s priznavanjem njene hierarhične ureditve, v skladu z nalogami in odgovornostmi, ki so povezane s posameznimi službami. Na začetku potrjenega Vodila zapiše: »Brat Frančišek obljublja pokorščino in spoštovanje gospodu papežu Honoriju in njegovim zakonito izvoljenim naslednikom ter sveti rimski Cerkvi« (2 FVod 1,3).

Zakramenti: Za katere so zakramenti neresnični, nekateri priznavajo samo zakrament iniciacije, na zakon gledajo značilno dualistično kot na nekaj slabega, tajijo resnično Kristusovo navzočnost v evharistiji; Frančišek v potrjenem Vodilu: tiste, ki žele sprejeti to življenje, »naj predstojniki skrbno izprašajo o katoliški

veri in o cerkvenih zakramentih« (2 FVod 2,3). In v Oporoki: »Na tem svetu od najvišjega Božjega Sina ne vidim telesno ničesar razen njegovega najsvetejšega telesa in njegove najsvetejše krvi« (FOp 12).

Škofje so odgovorni za oznanjevanje v Cerkvi. Valdencem lyonski škof prepove pridiganje, ker jim manjka osnovno znanje, potrebno za oznanjevanje, iz Svetega pisma potegnejo ven predvsem to, kar jim ustreza (Gorje vam, bogatini...). Frančišek v potrjenem Vodilu: »Bratje naj ne pridigajo v škofiji kakega škofa, če bi jim tega ne dovolil« (2 FVod 9,2).

Zakramentalno duhovništvo posamezne sekte kar po vrsti zavračajo. Frančišek pravi v Oporoki: »Gospod mi je dal tako vero v duhovnike, ki žive po uredbi svete rimske Cerkve, in to zaradi njihovega posvečenja, da se hočem zateči k njim, če bi me preganjali ... nočem v njih videti greha, ker prepoznam božjega Sina v njih« (FOp 8), in ko govori naprej o zakramentu svete evharistije, pravi, da duhovniki »to prejemajo in samo oni delijo drugim« (FOp 12).

Sveto pismo je vsem smerem znotraj tega gibanja izhodišče. Vsi se v reformatorski vnemi nanj sklicujejo, ni jih pa malo, ki ga premalo poznajo in preveč enostransko razlagajo ter se ne dajo poučiti. Značilen je Frančiškov odnos: »Vodilo in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa« (2 FVod 1,2). V Oporoki poudarja: »Ko mi je Gospod naložil skrb za brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Toda sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija« (2 FOp 16).

Odnos do ljudi, stvari, okolja: Več sekt v Frančiškovem času v smislu dualistične teorije o dobrem in zlu, o duhu in materiji zavrača zakonsko zvezo kot nekaj preveč telesnega, zahteva vzdržnost od uživanja mesa in podobne stvari, kot je zapisal Pavel Timoteju: »Duh izrecno pravi, da bodo v poznejših časih nekateri odpadli od vere in se vdajali zavajajočim duhovom in naukom demonov, s hinavščino lažnivcev, ki imajo v svojo vest vžgano znamenje. Ti bodo branili ženitev in uživanje nekaterih jedi, ki jih je ustvaril Bog, da bi jih z zahvaljevanjem uživali tisti, ki verujejo in so spoznali resnico. Kajti vse, kar je ustvaril Bog, je dobro in ničesar ne smemo zametavati, le da to uživamo z zahvaljevanjem« (Tim 4,1-4). Drugače Frančišek v Sončni pesmi: »Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi, posebno s soncem, velikim bratom, sestro luno, sestro vodo, z bratom ognjem ...« (FHs) in v nepotrjenem Vodilu: »Kadarkoli bi bilo potrebno, naj bo vsem bratom, kjerkoli so, dovoljeno uporabljati vse jedi, katere morejo ljudje jesti« (1 FVod 9,16).

Seveda je množica stvari, h katerim nas Frančišek spodbuja (poglejmo zelo podrobno stvarno kazalo v Spisih sv.

Frančiška in sv. Klare). Poglejmo samo dve:

Uboštvo: Če je bilo že prej v prenovitvenih gibanjih močno poudarjeno, gre Frančišek še korak naprej: hoče živeti najbolj radikalno obliko uboštv, o čemer velikokrat govori v svojih spisih. Prav različna pojmovanja njegovega uboštv so vodila v številne delitve in preнове.

Delo, miloščina: V Oporoki piše: »Sem delal in hočem delati s svojimi rokami. In odločno zahtevam, naj vsi drugi bratje pošteno delajo. Tisti, ki ne znajo, naj se naučijo, ne iz želje, da bi prejeli plačilo, marveč zaradi zgleda in da se ne polenijo. In kadar nam niso dali plačila za delo, smo se zatekli k mizi Gospodovi proseč miloščino« (2 FOp 24) – prim. beraški – uboštvni redovi.

Poglejmo nekatera vprašanja, s katerimi nas izziva **Frančišek našega časa**, rimski škof.

Želel sem vam reči eno besedo – in ta beseda je veselje. Kjer so posvečene osebe, je vedno veselje. Ampak – kje se rojeva veselje? (73)

Poglej v globino svojega srca, poglej v notranjost samega sebe in se vprašaj: Imaš srce, ki želi nekaj velikega, ali srce,

ki so ga uspravale stvari? Bog te čaka, te išče: Kaj odgovarjaš? Si opazil, se zavedaš tega stanja svoje duše?

Žrtve kulture začasnega smo. Želel bi, da razmišljate o tem: Kako se lahko osvobodim kulture začasnega? (75)

Odgovornost predvsem odraslih, vzgojiteljev je dati mlajšim zgled skladnosti. Želimo skladne mlade? Bodimo mi skladni! Sicer nam bo Gospod rekel, kakor je o farizejih rekel Božjemu ljudstvu: »Delajte, kar vam rečejo, po njihovih delih pa se ne ravajte.«

Lahko se vprašamo: je v meni nemir po Bogu, po tem, da bi ga oznanjal, da bi ga razodeval? Ali pa dopuščam, da me navdušuje duhovna posvetnost, ki me spodbuja k temu, da vse delam iz ljubezni do samega sebe?

Verujemo v ljubezen do Boga in do drugih? Ali pustimo, da nas potrebe brata, sestre vznemirijo?

To je čudovita pot do svetosti: ne govoriti slabo o drugih. Bi govoril slabo o svoji mami, očetu, bratih in sestrah? Nikoli. In zakaj to počneš v posvečenem življenju?

Pristna vera ima v sebi vedno globoko željo po spremembi sveta. Tu je vprašanje, ki si ga moramo zastaviti: Imamo tudi mi velike uvide in pobude? Smo tudi mi drzni? Ali naše sanje merijo visoko? Nas použiva gorečnost (prim. Ps 69,10)? Ali smo, nasprotno, v sivi povprečnosti in zadovoljni s svojimi apostolskimi načrtovanji, ki so laboratorijski? (83)

(Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja, **Veselite se!**, Okrožnica posvečenim, Iz učiteljstva papeža Frančiška, Ljubljana, 2015, str. 33-35).

p. Metod Benedik, OFMCap

Laudato si'!

Pred malo manj kot kot 800 leti je sv. Frančišek zapel Hvalnico stvarstva, imenovano tudi Sončno pesem, ker jo začne s tem, da hvali Gospoda zaradi brata sonca. Italijani imajo to pesnitev za začetek pesništva v njihovem jeziku, ki se je ravno v tistem času rojeval in se osamosvajal od latinščine.

Vsaj dva razloga je imel Frančišek za to hvalnico. Nekateri njegovi sodobniki so imeli stvarstvo za delo hudega duha in so ga zato sovražili. Drugi sodobniki so ga še pogansko povelicevali in ga imeli skoraj za božanstvo. In v tem kontekstu je Frančišek postavil stvarstvo na pravo mesto: v hvalnico Gospodu. Tako je bilo prvič: Laudato si'!

Stvarstvo prihaja iz Božjih rok kot dar, ob katerem naj se človek zahvaljuje Bogu in ga slavi: »Hvaljen, moj Gospod, po bratu soncu, lepo je ...«

Zdaj vnovič odmevajo iste besede: Laudato si'! izpod peresa drugega Frančiška, papeža. Tako je namreč naslovil svojo prvo lastno okrožnico. Po toliko stoletjih se je spremenilo nemalo stvari, okoliščine pa so vendarle v marsičem podobne. Človek še vedno ni oblikoval do stvarstva primernega odnosa. Po eni strani ga

kruto izkorišča in uničuje, po drugi mu daje skorajda božansko avtonomijo. In spet je potreben odločen glas, ki bo znal stvari postaviti na pravo mesto. Papež Frančišek nas s to okrožnico uči, naj stvarstvo sprejmemo kot dar, in to z vso potrebno odgovornostjo. To imamo najprej do ubogih, ki prvi trpijo posledice nebrzdanega izkoriščanja naravnih virov. Zato pa je potrebno spreobrnjenje in celostna ekologija. Ko jo poveže s skrivnostjo Svete Trojice in evharistije, jasno pove, da ekologija ne more biti neka nadomestna religija, ki bi izpodrinila krščanstvo, ampak da lahko šele v pravem odnosu do Boga in človeka ekologija doseže svojo izpolnitev.

Vrhunec okrožnice pa je ob njenem zaključku. Marsikdo očita krščanstvu, da noče skrbeti za stvarstvo, ker upira pogled samo v nebesa. Papež pa pravi, da se na nebeški Jeruzalem pripravljamo ravno s skrbjo za zemeljske dobrine in njihovim odgovornim upravljanjem.

Tu sta oba Frančiška soglasna v hvalnici Bogu ob stvarstvu: Laudato si'! Pridružimo se jima tudi mi in slavimo Gospoda zaradi stvarstva.

Br. Miran Špelič

Poklical si me ...

Predavanje br. Stjepana Liceja na taboru Pokrajinskega bratstva mariborske nadškofije na Vidmu 25. 6. 2015

Ob neki priložnosti – tega je že več kot trideset let – sva se s p. Zvezdanom Linićem pogovarjala o tem, kakšni ljudje so primerni za člana OFS in kakšni morda niso. Malo za šalo in precej zares sva sklenila, da samo tisti, ki so popolni, niso primerni za OFS. (Naj mi takšni oprostijo, nikogar nisem hotel užaliti.)

Biti nepopoln prinaša mnogo lepega. Nepopoln človek potrebuje drugega. Ve, da ga drugi lahko dopolni. In ve, da lahko drugemu nekaj da. Ve, da ga ni treba biti sram pred drugim, kajti oba sta nepopolna in potrebujeta drug drugega.

Nepopoln človek lahko ob drugem nepopolnem naredi nekaj prelepega. Kot pri sestavljanju, pri zlaganju delov slike ali pri mozaiku. Vsak zase samo deloma izraža lepoto, vsi skupaj pa sestavljajo prelepo podobo.

O naravnosti na druge

V bratstvu OFS smo vsi naravnani drug na drugega. To ni samo beseda, ampak življenje; od nas je odvisno, da postane življenje. Začeti moram pri sebi, ne pri drugem. Ni prvo vprašanje, kakšen mora biti drugi, kaj mora storiti. Najvažnejše vprašanje je, kdo moram biti jaz in kaj moram narediti.

Povedal vem bom malo prirejeno zgodbo:

Pater Ernest je imel lepo, navdihujočo pridigo o bratskem življenju, nenavezanosti na materialne dobrine in da bi preveril, ali smo ga dobro razumeli, vpraša: »Stjepan, kaj bi naredil, če bi imel dve hiši?»

»Eno bi dal Doroteji.«

»Odlično. Kaj pa, če bi imel dva avtomobila?»

»Dva avtomobila? En bi bil za mene, drugi za Dorotejo.«

»Lepo. Vesel bi bil, če bi se spomnil še na koga drugega, vendar ne morem reči, da nisi pripravljen na darovanje. Kaj pa če bi imel dva milijona dolarjev?»

»Dva milijona dolarjev! En milijon za Dorotejo, drugi zame.«

»Očitno ti je Doroteja zelo pri srcu. Vendar, s tem denarjem bi lahko obdaroval tudi koga drugega ... tudi več drugih ... No, v redu ... Kaj pa če bi imel sedemnajst kokoši?»

Stjepan skloni glavo in s težavo odgovori: »Če sem iskren, pater Ernest ... Ne vem. V tem primeru ... Ne vem.«

»Stjepan, kako je to mogoče? Do zdaj je bilo tako enostavno. Dve hiši – ena zate, ena za Dorotejo. Dva avta: eden tebi, drugi Doroteji; dva milijona – eden zate, drugi za Dorotejo ... Za sedemnajst kokoši pa ne veš. Kako je to mogoče?»

»Enostavno, pater Ernest: nimam dveh hiš, ne dveh avtomobilov, še manj dveh milijonov ... Imam pa sedemnajst kokoši!«

(Po: Jorge Bucay: »Cuenta conmigo – Računaj name, Fraktura, Zagreb, 2011)

Nikoli ni dobro razmišljati o tem, kaj bi bilo, če bi bilo ... Treba je razmišljati o tem, kar je, o tem, kar je pred nami in

med nami, za kar se velja potruditi. Kaj pomaga, če rečemo: Če bi bili vsi dobri do mene, bi bil tudi jaz dober do njih. To čisto nič ne pomeni. Pomembno je, kakšen sem jaz do drugih, takih, kakršni so, v okoliščinah, kakršne so.

Ste že kdaj slišali, da kdo o vas govori kaj slabega? Nekaj, kar je mogoče resnično ali pa morda ni? Kako ste se pri tem počutili? Ste že kdaj vi govorili o kom kaj slabega? Spet: nekaj, kar je mogoče resnično, pa tudi kaj, kar morda ni resnično? Ste kakšni odvečni besedi dodali še eno nepotrebno? Sem kdaj to storil?

Kako ste se pri tem počutili; kako se pri tem počutimo? Še eno vprašanje: Kdaj se slabše počutimo, kadar drugi o nas slabo govorijo ali kadar mi govorimo slabo o drugih? Če se počutimo slabše takrat, ko drugi slabo govorijo o nas, nismo na dobri poti. Še enkrat preberimo, še večkrat preberimo govor na gori iz Matejevega evangelija – tam zelo jasno piše o tem.

Prispevati v sklad življenja

V Pesmi brata Sonca sveti Frančišek Asiški omenja samo tiste ljudi, ki prispevajo v življenjski sklad:

Hvaljen, moj Gospod, v onih, ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo in prenašajo slabosti in trpljenje.

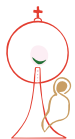
Blagor njim, ki ostanejo v miru ...

Kaj menite, smo vpisani v vrstice te pesmi, se vpisujemo vanjo s svojim življenjem, s svojimi medsebojnimi odnosi?

V Frančiškovem doje-manju življenja v bratstvu posebej lepo govori sledeči odlomek iz »Ogledala popolnosti«:

Preblaženi oče, ki je na neki način preoblikoval brate v svetnike s svojo gorečo ljubeznijo, ki jo je čutil do njihove popolnosti, je pogosto sam pri sebi razmišljal, po katerih lastnostih in vrlinah bi se moral odlikovati dober manjši brat. Pravijo, da bi bil dober tisti manjši brat, ki bi imel življenje in lastnosti naslednjih svetih bratov: popolno vero in ljubezen do uboštva brata Bernarda; preprostost in čistost brata Leona, čigar čistost je bila zares sveta; prijaznost brata Angela, prvega viteza, ki je prišel v Red in sta ga krasili popolna prijaznost in dobrota; prijazno vedenje in naravno občutljivost brata Massea z njegovo lepoto in pobožno zgovornostjo; vzvišenega duha kontemplacije, ki ga je imel brat Egidij v vsej popolnosti; krepkostno in vztrajno molitev brata Rufina, ki je neprestano molil: tudi ko je spal ali kar koli delal, je bil njegov duh vedno z Gospodom; potrpežljivost brata Juniperja, ki je dosegel stanje popolne potrpežljivosti zaradi popolne resnice o lastni nevrednosti, ki jo je imel vedno pred očmi, in največje želje, da bi sledil Kristusu na križevem potu; telesno in duhovno moč brata Janeza, ki je v tistem času s telesno močjo presegal vse ljudi; ljubezen brata Rugiera, katerega celo življenje in vedenje je vsebovano v gorečnosti ljubezni; skrbnost brata Lucida, ki je bila največja, kar je mogoče; ni hotel niti mesec dni biti v istem okolju, ampak je takoj, ko mu je postalo v nekem okolju všeč, odšel, rekoč: »Naš dom ni tukaj, ampak v nebesih« (prost prevod po Ogledalo popolnosti, 85).

Poglejte okrog sebe, pogledajte sestre in brate. Ali vidite dobro manjšo sestro, dobrega manjšega brata? Poglejte tisto, kar je še posebej dobro, posebej lepo v vsakem ob vas. Poglejte tisto, kar je posebej dobro in lepo v vas. To je dobra manjša sestra, dober manjši brat.

Se zavedate, kako ste bogati, kako smo bogati? Ali se ne? Je mogoče, da nam ostane skrit tisti dar, ki ga je Bog položil v našo sestro, brata, v ljudi, s katerimi živimo?

Mislite, da bi lahko Frančišek namesto dobrega manjšega brata opisal slabega manjšega brata, da bi naštel tisto, kar v njegovih bratih ni bilo hvalevredno ali zaželeno, tisto, kar je oteževalo življenje v bratstvu? Vidimo v bližnjem prej greh kot krepost? Poglejte okrog sebe ... Poglejte v svoje srce ...

Prav gotovo je vsak izmed nas že srečal ljudi, ki ob vstopu v prostor najprej opazijo predmet, ki ni na svojem mestu, nepobrisan prah, umazanijo ... ljudi, ki se razjezijo zaradi česar koli in kar naprej kritizirajo. Prepričan pa sem tudi, da je vsak izmed nas srečal ljudi, katerih pozornosti ne zbuja nepomembne stvari, ampak bistvene – ljudi, ki se enostavno veselijo srečanja, da lahko delijo čas z bližnjim, ljudi, ki želijo biti drugim na razpolago, da začutijo srce in dušo tistega, ki je pred njim, in nočejo, da bi jih pri tem kar koli oviralo.

Kateri od teh sem jaz? Kateri smo mi?

V nizu svetih besed, ki jih je izrekel – in živel – Frančišek, so posebno lepe (in zahtevne) naslednje:

Tudi po tem hočem spoznati, ali ljubiš Gospoda in mene, njegovega in tvojega služabnika, če boš delal tole: da bi ne bilo nikoli nobenega brata na svetu, ki bi se pregrešil, kolikor bi se največ pregrešiti mogel, pa bi potem, ko bi se ozrl v tvoje oči in iskal v njih usmiljenje, odšel, ne da bi se ga ti usmilil ... In če bi se pozneje tisočkrat pojavil pred tvojimi očmi, ga ljubi bolj kot mene, in sicer zato, da ga pritegneš h Gospodu (4Fp 7-10).

Želel bi, da bi s tem Frančiškovim vabilom in spodbudo preverjali sami sebe, kako ljubimo svoje brate in sestre. Jih ljubimo dovolj?

Talent bratstva, talent sestrinstva

Vsakemu izmed nas je bil ob obljubi evangelijskega življenja, ki smo jo dali Bogu, bratom in sestrām ter vsem ljudem, darovan in zaupan talent bratstva in sestrinstva. Kaj smo naredili z njim? Kako ravnamo z njim? Smo ga morda zakopali v zemljo? Imamo pogum, da ga zastavimo? Da si zanj prizadevamo? Da ga postavimo v središče svojega srca, ponudimo z odprtimi rokami?

Evangelija ni mogoče živeti, resnično živeti povprečno, mlačno; prav tako ni mogoče biti brat ali sestra na povprečen način. Vedno izbiramo med dvema možnostma: ali bomo talent bratstva in sestrinstva zakopali (in postali neplodni) ter tako okradli darovalca talenta, okradli bratstvo, svet, same sebe ... ali pa ga bomo posadili, posejali v njivo skupnosti, ga pridružili talentu drugih, sprejemajoč vse nevarnosti, ki lahko izhajajo iz tega. To je treba narediti in se pri tem ne preveč spraševati, kako drugi ravnajo s svojimi talenti. Kajti če sam prikrajšam brate in sestre za svoj talent, zakaj bi imel pravico spraševati, kaj delajo oni s svojim talentom? Če sam brez obotavljanja in od srca darujem svoj talent, zakaj bi potem postavljaj taka vprašanja?

Poglejmo Jezusa, poglejmo Frančiška, kako sta ravnala s talentom svojega življenja, svoje ljubezni – in se učimo od njiju. Ne, nihče nima večje ljubezni, kot je ta ...

Frančišku je bila bližina ljuba, hotel je biti bližnji vsakomur. Tudi tistim, ki so se iz njega norčevali, tudi razbojnikom, Saracenom. Seveda tudi svojim bratom.

Frančišek nas z vsem svojim bitjem spodbuja, da se ne odmaknemo od drugih, da drugih ne odrivamo od sebe. Spodbuja nas k pogumu, da se jim približamo, da tudi njim pustimo blizu. Da imamo pogum in srce za skupnost.

Jezus bo pri meni doma samo takrat, če bom drugemu brat in če mu bom dovolil in mu pomagal, da bo doma tudi pri njem.

Imeti srce za drugega

Če me drugi ne more z ničimer obdariti, se postavlja vprašanje, ali me more Bog obdariti. Konec koncev se postavlja vprašanje, če smo doma v svojem domu. V svoji družini. V tem našem svetu. Ker če nismo, kako bomo potem občutili bratstvo med seboj? Bratstvo se začne takrat, ko je za nas bolj pomembno, da imamo mi srce za drugega, kot pa da ima drugi srce za nas.

Povedal bom še eno zgodbo, tudi tokrat prilagojeno:

Mlad par se je napotil v župnijsko cerkev. Na oglasni deski sta opazila obvestilo za župljane, naj pomagajo družini, ki se je znašla v stiski. Naslednjo soboto popoldne naj ob določeni uri prinesejo hrano, oblačila, igrače ... ki jih bodo skupaj odnesli tej mladi družini.

Mlada žena in mož sta se spogledala. Seveda, pomagala bova. Kako bi lahko nekoga pustili samega v težavah!

Ko sta se vrnila domov, sta povedala svojim sinovom, kaj sta zvedela v cerkvi in jih spodbudila, naj izberejo igračke za to družino. Vsi so se veselili, ker bodo lahko komu pomagali.

Ko so prišli do cerkve, so bili veselo presenečeni, koliko ljudi se je odzvalo vabilu. Z župnikom na čelu so se odpeljali proti domu družine, ki je potrebovala pomoč.

Čez nekaj časa so s presenečenjem odkrili, da so prišli v svojo ulico. Takoj nato so se avtomobili ustavili pred njihovo hišo.

Oni so bili ta družina v stiski in njim je bila namenjena pomoč in ljubezen faranov.

(Po: Bettie B. Youngs: Gifts of the heart – Darovi srca, V.B.Z., Zagreb, 1998)

Kadar človek ne šivi osredotočen na sebe, ko ima srce in moč in voljo, da opazi drugega, prejme blagoslov. Iz tega zraste lepota bratskega življenja, življenja v bratstvu.

Včasih lahko dobimo vtis, da smo se naučili živeti eden ob drugim, taki, kot smo, malo odmaknjeni – in se zaradi tega ne vznemirjamo. Vendar nihče od nas ni kamen – trd, nespremenljiv. Dobro je vedeti: moj brat ni kamen, trd, nespremenljiv. Tudi jaz nisem, nihče ni.

Predvsem je dobro vedeti, da biti brat, sestra, pomeni, da drugih ne doživljamo, kot da so kamen, ki se ne more spremeniti, sebe pa kot kamen, ki se mu ni treba spremeniti, vsaj ne zares. Vsi smo živi, vsi se spreminjamo, živi so tudi naši odnosi. Tudi Božji duh je živ v nas, v našem bratstvu. Deluje, če mu dovolimo.

Tudi mi, taki, kakršni smo, nepopolni, lahko gradimo nov svet. Gradimo ga skupaj in z Bogom. K temu smo poklicani. Poklicani smo, da bi bili Božji blagoslov in drugemu in svetu, v katerem živimo.

Konec prvega dela, sledi nadaljevanje o svetni Frančiškovi duhovnosti.

Prevedla Doroteja Emeršič

Pismo generalnega ministra OFM
ob prazniku sv. Klare Asiške

Tujke in popotnice z vsem stvarstvom

Drage sestre!

Letos nam okrožnica papeža Frančiška *Laudato si'* ponuja priložnost, da si podelimo nekaj premišljevanj o »skrbi za skupni dom« in se pri tem soočimo z izkustvom Klare Asiške. Zdi se mi pomembno, da z vami znova preberem silovit papežev poziv h krščanski ekologiji, ki zadeva nas vse. Klara, to vemo, ne govori neposredno o tej temi, v njenem življenju in spisih pa lahko najdemo nekaj sledi, ki razodevajo njeno občutljivost glede tega in lahko ponudijo nekaj izzivov vam, današnjim ubogim sestram.

Rojeni, da bi rojevali

Klara ima v sebi globoko ukoreninjeno zavest, da je bila rojena in da nenehno prejema življenje in hrano iz rok Očeta usmiljenja, »ki hrani ptice neba in oblači lilije na polju« (Proc 6). Čuti, da je ljubljena hči in prepoznava poteze Božjega očetovstva na obličju njegovega služabnika Frančiška. Oče sveti Frančišek je zanj »tisti, ki sadi« (KIOpor 38). Ko se predstavi v odnosu do njega, zase večkrat izbere podobo sadike. »Jaz, Klara, sadika svetega očeta« (KIOpor 37) piše še ob koncu življenja v svoji oporoki in uporabi to podobo, ki izraža potrebo po potrpežljivi in ljubeči skrbi, potrebo po hranjenju in podpori v lastni krhkosti. Klara ve, da potrebuje skrb, in se prepoznava kot sadika, zna pa se tudi postaviti v odnos do drugega kot mati, ki hrani in skrbi: pozna modrost in potrpežljivost kmeta, ko se bliža sestram v njihovih potrebah. Številna pričevanja

v postopku za kanonizacijo razodevajo njeno sposobnost poslušanja in skrb za vsako sestro v njenih posamičnostih. Zanj so sestre prejeti dar iz rok Očeta (prim. KIOpor 25). So dobrina, ki jo je treba varovati z nežnostjo in silo, tako da stopi v službo poklicanosti vsake od njih.

Klara je sočutna in skrbna do duš in teles svojih sester (prim. Proc 8,3). Tudi mi se vzgajajmo za to »kulturo skrbi« (Laudato si' 231), da bo naše življenje pomenoteno, da ne bomo zoperstavliali telesa duhu. »Naučimo se sprejemati lastno telo, skrbimo zanj in spoštujemo njegov pomen. To je bistveno za pravo človeško ekologijo« (Laudato si' 155). To lahko izzove vas, sestre, in vaše skupnosti. Sprašujte se, kako se hrani in kako je oskrbovano vaše notranje življenje, kako se gojijo in hranijo odnosi med sestrami, koliko se pustite vzgajati modrosti stvarstva, koliko tudi vam preprosta in vsakdanja dejanja postajajo evangelijske prilike po Jezusovem vzoru, ki je za oznanilo Kraljestva izhajal prav iz konkretnega življenja: iz kruha, semena, trte, zrnja ... (prim. Laudato si' 97).

Priznanje in podelitev

Drugi vidik, ki ga poudarjajo viri, nam kaže na odnos Klare do dobrin stvarstva. Kot uboga je »z velikim veseljem sprejemala vsakršen drob in ogrizke kruha, ki so jih prinašali nabiralci miloščine, medtem ko je skoraj žalostna sprejemala cele hlebe; bolj se je veselila drobirja« (LegKI 9). V njej je odgovor hvaležnosti in spoštovanja za vse, kar ji je bilo dano. Njena drža, zaznamovana s treznostjo, očitno izpričuje skrajno oddaljenost od porabniške miselnosti in od »kulture odmetavanja« (prim. Laudato si' 16, 22, 43, 123, 220), ki tako pogojuje naše odnose z ljudmi in stvarmi. Ogrizki kruha, odmetani z mize bogatašev, postanejo zanj razlog veselja in ji omogočijo, da še bolj v polnosti okusi uboštvo. Klara zna sprejeti v dar košček kruha, ki je dan vbogajme, in v njem najde dobroto Darovalca. Ne želi si in si ne prizadeva za odvečno, zato ji je le nujno potrebno, zadovolji se z zadostnim, zaveda se, da je »hrana, ki jo mečejo proč, kot bi bila ukradena z mize revežem« (Laudato si' 50).

Klara ne izkorišča dobrin stvarstva, ampak jih sprejema kot dar, sprejema jih za preživetje in kot odgovor na lastne potrebe, a ne da bi si jih prilaščala. Zato je lahko odprta za velikodušno podelitev prejetega. Sestra Cecilija pripoveduje, da je Klara od edinega hleba kruha, ki je ostal v samostanu, polovico poslala bratom (prim. LegKI 10), pri čemer je enak kos nesorazmerno podelila med sestre, ki jih je bilo petdeset, in med brate, ki so bili verjetno samo štirje (KIVod 12,5-7). Klara se zaupljivo prepušča previdnostnim rokam Očeta usmiljenja, ki ne pusti, da bi manjalo hrane tistim, ki zaupajo vanj. Tako je pokazala, da je boljše »malo, kar ima pravični, kot veliko bogastvo hudobnih« (Ps 37,16). Deli, kar je prejela, da bi lahko služilo vsem. Zna prejeti, ne da bi zlorabljala dar, ko ga hvaležno in velikodušno vrača v podelitvi z brati.

Ta slog sprašuje vas, sestre, in nas, brate, glede uporabe dobrin in upravljanja z viri, ki jih imamo. Razkrinkava naše iskanje in morda celo zahteve po privilegijih, zaradi katerih pričakujemo, da bomo dobili več kot drugi. Izziva nas, da preverimo, v kolikšni meri delimo z brati in ali so naše drže drže hvaležnosti ali požrešnosti in kopičenja. Zdrav in pravičen odnos do dobrin stvarstva nas definitivno sili k odločitvi, da bomo manjši, česar smo se oklenili; vabi nas, naj ne kopčimo, si ne prilaščamo, ne razmetavamo, ampak da sprejemamo s hvaležnostjo in vračamo v podelitvi.

Občudovanje lepote stvarstva in hvalnica ob njej

Klarina svobodna drža pred stvarstvom ji omogoča, da je odprta za priznavanje Stvarnikove navzočnosti v lepoti njegovih del. Sestra Angelca pripoveduje, da je Klara sestre, kadar jih je pošiljala ven iz samostana za kako delo,

»opominjala, naj takrat, ko vidijo lepa drevesa v cvetju in listju, hvalijo Boga« (Proc 14,9). Sestre, na katere se obrača Klara, imajo neko nalogo, njihova pozornost pa ne sme biti vsa usmerjena le v opravke in naloge, ampak naj se njihov pogled razširi na svet in na to, kar je Gospod postavil vanj. »Ko smo pozorni na lepoto in jo ljubimo, nam to pomaga, da se izkoplujemo iz koristolovskega pragmatizma. Če pa se ne naučimo obstati, da bi občudovali in cenili lepo, ni nič čudnega, če se vse brez pomislekov spremeni v predmete za rabo in zlorabo« (Laudato si' 215). Klara zna videti prej lepo in dobro kot pa koristno; to je pozoren pogled človeka, ki zna dojeti lepoto, harmonijo in življenje vsega ustvarjenega. Ko sledi Frančiškoveму nauku, nam govori, da mora iz tega gledanja izvirati verovanje, ki se jasno izrazi v hvalnici Stvarniku. Hvalnica Bogu ima prednost pred deli, celo pred dobrimi deli in naše življenje naj bo slavošpev Gospodu tudi za dar stvarstva, ki ga je treba gledati pozorno, spoštljivo in hvaležno (prim. Laudato si' 85. 233).

Papež nas spominja, da »če se približamo naravi in okolju brez te odprtosti za čudenje, če ne govorimo več jezika bratstva in lepote v našem odnosu s svetom, bodo naše držbe držbe gospodovalcev, porabnikov ali čistih izkoriščevalcev naravnih virov, nesposobnih omejiti se v svojih neposrednih interesih. In nasprotno, če se čutimo notranje povezane z vsem, kar obstaja, bosta kar sami od sebe privreli na dan treznost in skrbnost« (Laudato si' 11). To postaja za vsako sestro izziv, da goji in varuje držo vračanja v hvalnici Darovalcu za vse njegove darove. Obenem je povabilo za skupnosti, naj se odločajo v spoštovanju do okolja, v treznosti in pozornosti glede

de odmetavanja, v upravljanju struktur na moder in daljnosežen način, v ovrednotenju okolja, v skrbi za lepoto in skladnost prostorov (prim. Laudato si' 147), skratka v vzpostavljanju »odnosa odgovorne vzajemnosti med človeškim bitjem in naravo« (Laudato si' 67).

Od hvalnice do soudeležbe pri Gospodovem stvariteljskem delu

Klara se globoko zaveda, da je ustvarjena, prav tako pa se čuti poklicana k sodelovanju pri Božjem stvariteljskem delu. Delo je zanjo od Boga dana milost in mora biti v službi vseh: »Sestre, ki jim je Gospod dal milost, da delajo, naj po tretji uri delajo zvesto in predano, in to delo, ki je pošteno in vsem v korist« (KIVod 7,1).

Tudi glede dela se pokažejo enake poteze: služba za skupno potrebo od vsake sestre zahteva »zvestobo in predanost«. V tem okolju si izražamo skrb in pozornost, v njem smo varuhi dobrega sester in bratov, v njem skušamo izraziti lepoto kot »znamenje« lepega Božjega obličja. Delo, ki ga razumemo kot sredstvo za preživljanje in možnost za služenje – proti sleherni obliki prilasčanja ali is-

kanja potrditve –, ostaja privilegirano mesto, v katerem se ohranja »duh svete molitve in pobožnosti, ki mu morajo služiti vse časne stvari« (KIVod 7,2). Pri tem iščimo »zrelost in posvečenje v prepletanju med zbranostjo in delom« (Laudato si' 126).

Morda ni brez koristi, če se vprašamo o razsežnosti dela v svojem življenju in v prepletu skupnosti. Če se torej vprašamo, ali je čas dela podrejen služenju sestrām in bratom, ali ga živimo v prepričanju, da smo soudeleženi pri Božjem stvariteljskem delu, in z odgovornostjo zavesti, da smo varuhi drugih in stvarstva. To so vprašanja, na katera je samo na prvi pogled enostavno odgovoriti, v resnici pa zadevajo razporeditev časa, skupnostni slog življenja, razne možnost posameznih sester, razna življenjska obdobja.

Drage sestre, Klara vam po Frančiškoveu zgledu izroča način življenja, ki ga lahko povzamemo v nekaj besedah: biti »tujke in popotnice na tem svetu« (KIVod 8,2). Tujec ima s seboj le bistveno, ne razmetava in ne kopiči, pač pa vse sprejema kot dar in vse vrača s hvaležnostjo. Popotnik je gost, gre samo mimo, ne more si ničesar prilaščiti, ne more si nagrabit pravic in privilegijev, pač pa se v vsem izroča velikodušnosti ljudi in Božji previdnosti. Kako aktualen je ta ekološki slog krščanskega in frančiškanskega življenja! Če smo v tej smeri naredili premalo poti, prosimo Gospoda za dar »ekološkega spreobrnjenja, ki vsebuje to, da pustimo, da se pokažejo vse posledice srečanja z Jezusom v odnosih s svetom, ki nas obdaja. Živeti poklicanost, da smo varuhi Božjega dela, je bistven del krepostnega življenja, ni samo nekaj izbirnega niti ni samo drugoten vidik krščanskega izkustva« (Laudato si' 217). Ne moremo ostati brezbrizni vpričo tako nujnih zahtev. Oblikovati se moramo, kakor nas spodbuja papež, »za odgovorno strogost, za hvaležno kontemplacijo sveta, za skrb do krhkosti ubogih in okolja« (Laudato si' 214). Prihodnost skupnega doma gre tudi preko življenja naših hiš! Vzgojimo se torej za ekologijo vsakdanjega življenja, ki je izraz zdrave krščanske in frančiškanske duhovnosti, tako da Bogu izročimo svojo zavzetost in skrb za življenje v vseh njegovih razsežnostih.

Slednjič pa vas vabim, da molite in prosite Gospoda za vse tiste, ki so odgovorni za politično, socialno in gospodarsko prihodnost našega planeta, da ga bodo vedno bolj ljubili, doživljali in varovali kot naš skupen dom.

Voščim vam lep praznik! Rim, 15. julija 2015, na praznik sv. Bonaventura, cerkvenega učitelja.
Fr. Michael Anthony Perry, OFM
generalni minister in služabnik

III. Evropski kongres OFS in FRAMA

17. – 23. avgust 2015

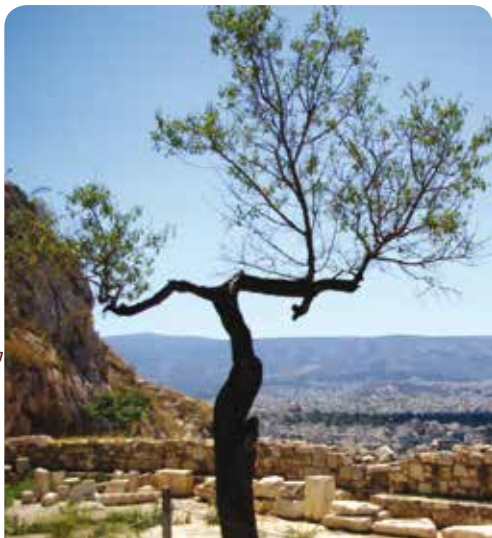
Mostar, Bosna in Hercegovina

Živite vredno klica,
s katerim ste bili poklicani (Ef 4,1)

Pod tem naslovom bo v Mostarju v avgustu 2015 potekal 3. evropski kongres OFS in FRAMA, gostila nas bo bosanska FRAMA in OFS.

Iz Slovenije se bo kongresa udeležila 8-članska ekipa (OFS in FRAMA).

Molimo za uspeh srečanja!

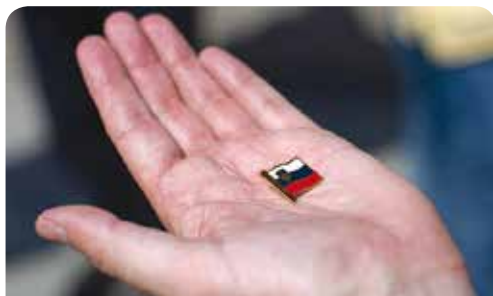

Pokrajinski tabor OFS Maribor

Dan državnosti, dan naše domovine in naš dan. Moj in tvoj dan, dragi brat, draga sestra. Se zavedam tega ali gre mimo mene kot običajen dan v našem življenju? Nepomembno, neopazno. Na ta praznični dan se srečujemo na vsakoletnem taboru, tokrat pri sv. Vidu na Vidmu. Ob dotiku pogledov, besed, ki smo jih že tolikokrat slišali, a še vedno segajo do srca.

Ob bratih in sestrah, ki bi jih sicer srečali samo Bog ve kdaj, smo se pričeli zbirati pred cerkvijo, na našem taboru, da se obogatimo z dobrotami Božjega dotika. Tako rad nas preseneti s povsem drobnimi, komaj opaznimi stvarmi in tistim nam vsem dobro znanim počutjem, ki nas povsem umiri.

Srečati sestre in brate vsak dan ali po nekaj letih, to so prijetna srečanja. Lahko da najdem odgovor na vprašanje, zakaj vztrajati s sestrami in brati. Zakaj ravno jaz, ki imam tisoč in še več vprašanj, ne najdem odgovorov? Čeprav je tisto, kar iščem, največkrat na dosegu roke. Morda je vzrok v tem, da že predolgo poslušam hrup srca, brskam in praskam po že zdavnaj od Boga ozdravljeni rani in tako gre bistvo mimo. Bog je ljubezen. Ljubezen ne rabi ne ograj ne ovir, saj ne dela hudega. To je bilo že čutiti na začetku srečanja. Nadaljevalo se je med sveto mašo, ko so ob darovanju Jezusa bile enako pomembne besede p. Ernesta v pridigi in so se dotaknile mnogih

src. Tako življenjske, resnične, prepričljive ... Kakor božanje vetra na pšeničnih poljih, preden padejo kaplje dežja, da namočijo žejno zemljo. Po sveti maši smo imeli čas za druženje ob kavi in pecivu.

Nato nas je nagovoril brat Stjepan Lice iz sosednje Hrvaške in nam iz vsakodnevnega življenja nasul modrosti in spoznanj ter nam dal vedeti, da je nad našimi dejanji Božja roka, ki vodi svet – nas, njegove otroke – po poti gotovosti. Naša naloga ni, da si zatiskamo oči in namesto luči in upanja gledamo strah in temo. Tudi za to,

da ostanemo, da živimo kot sestre in bratje ne glede na teža življenja in let, je potrebno gledati z vidika Božje milosti. On je, ki usmerja naša pota, mi se mu le prepuščamo, saj je On naš cilj, oče ljubezni in dobrega.

Poklical si me ... Da, tudi mi smo bili poklicani, slišali smo, dali obljubo, ne za en dan, za vse življenje.

In kaj naredi tisti, ki obljubi?

Vemo, kako iz trdne vere klije vsejano seme, za nas je to sveti Frančišek, naš zgled in vzor.

Čas je hitro minil in že je bil čas za kosilo, ko smo se v gostišču Pri treh lipah napolnili svoje želodčke in se tako okrepili odpravili nazaj v dvorano, kjer smo si ogledali igro o svetem Ludviku (nekateri že drugič). Ugotovili smo, da je to dan, ko se najde kdo, ki praznuje ... Sledile so dobre želje enemu izmed igralcev.

Za konec tabora nas je pozdravil brat ogenj, ki je s svojo toploto in plameni izžareval lepoto stvarstva. Srečanje smo zaključili z litanijami in Božjim blagoslovom.

MIR IN DOBRO!

Silva Žabota

Sklic volilnega kapitlja Frančiškovega svetnega reda Slovenije

**Drage sestre in bratje OFS
ter duhovni asistenti!**

V skladu z Vodilom
in Konstitucijami
(člen 66/2a, 67/2a, 76/1)
ter Statutom Frančiškovega
svetnega reda Slovenije

sklicujem

Narodni volilni kapitelj
Frančiškovega svetnega reda Slovenije,
ki bo od 11. do 13. decembra 2015
v Domu duhovnosti
Sv. Benedikt v Kančevcih.

Naj nas v pripravi na kapitelj
spremljajo naši priprošnjiki
sv. Frančišek in sv. Klara,
sv. Elizabeta Ogrska in sv. Ludvik IX.
ter nam skupaj z molitvijo vseh bratov
in sester OFS izprosijo obilo
delovanja Sv. Duha.

Mir in dobro. Ljubljana, 2. junija 2015
br. Metod Trajbarič OFS
predsednik narodnega sveta

Obvestilo

Srečanje odgovornih za vzgojo
v bratstvih OFS Ljubljana

**bo v soboto, 12. 9. 2015,
od 9h do 12h
v Šiški.**

Nagovoril nas bo
p. Ambrož Mušič OFM,
na srečanju pa bo poleg
predstavitve katehez
še možnost za druženje.

Lepo vabljeni!

**Znani člani Frančiškovega
svetnega reda**

Alcide de Gasperi

Med znane člane Frančiškovega
svetnega reda spada tudi eden
od očetov zamisli o Evropski
uniji, Alcide de Gasperi.

Rodil se je 13. aprila 1881 v kraju Pieve
Tesino na Tirolskem (takrat je spadal
pod Avstro- Ogrsko, danes je v Italiji).
Od leta 1896 je bil aktiven v socialnem
katoliškem gibanju, posebno še kot štu-
dent, ko je študiral literaturo in filozofijo

na Dunaju. Študij
je končal leta 1904.
Ker se je zavzemal
za združitev Itali-
janov v okviru mo-
narije, je leta 1911
za naslednjih šest
let prišel v parla-
ment kot predstavi-
nik Italijanov. Prvo
svetovno vojno je
preživel na Duna-
ju, do nje je zavzel
nevtravno stališče,
podpiral pa je pri-
zadevanje papeža,
ki jo je želel čim
hitreje pripeljati do
konca. Ko je njegov
rodni kraj po vojni
pripadel Italiji, je
sprejel italijansko
državljanstvo. Med
obema vojnoma,
ko je v Italiji na
oblast stopal Mus-
solini, še posebno

pa po umoru Gia-
coma Matteotija, se
je izrekel proti fašiz-
mu in bil zato mar-
ca 1927 obsojen na
štiri leta zapora. Po
poldrugem letu, ki
ga je preživel v ječi,
so ga po pogajanjih
z Vatikanom (zanj
se je zavzel papež Pij
XI.) izpustili, nato pa
je delal v vatikanski
knjižnici vse do pad-
ca fašizma leta 1943.

Že med drugo svetovno vojno je ile-
galno osnoval krščansko demokratsko
stranko. Leta 1944 je postal njen uradni
vodja in leto kasneje tudi predsednik
italijanske vlade za naslednjih osem let.
Med njegovim vodenjem je Italija postala
republika, se pridružila NATU, sklenila
zaveznitvo z ZDA in postala članica
Evropske skupnosti za premog in jeklo,
ki se je razvila v Evropsko unijo. Media-
cija, iskanje kompromisov, premišljeno
ravljanje so značilnosti njegove politike,
na katero je močno vplivala papeževa
socialna okrožnica *Rerum novarum*.

Potem ko stranka krščanskih demo-
kratov leta 1953 ni dobila večine na
volitvah, mu ni uspelo sestaviti vlade
in je kot predsednik moral odstopiti.
Naslednje leto je prenehal tudi voditi
stranko in dva meseca zatem, 19. av-
gusta 1954, umrl. Njegov pogreb so
opravili na državne stroške, saj je umrl v
revščini, brez pretiranega bogastva, kar
je glede na njegovo politično udejstvo-
vanje prej izjema kot pravilo. Pokopan
je v baziliki svetega Lovrenca v Rimu,
od leta 1993 pa teče proces za njegovo
beatifikacijo.

Fani Pečar OFS

Prvi FraTrip

Enega krasnega maja, no, dva maja sta bila – 8. in 9., se nas je ena majhna skupinica zbrala pri šmarnicah v Sostrem. Po sv. maši smo sestradani odšli na palačinke. Po obilnem okrepčilu pa smo se do poznih večernih oz. zgodnjih jutranjih ur noro zabavali.

Po spoznavnih igrah in odlični igri morilca smo se zabavali pri postavljanju in podiranju – »Make'n'break«. Sorazmerno utrujeni smo se odpravili spat v tople spalne vreče in na mehke armaflekse na mrzla tla sostrskega župnijskega doma. Komaj smo dobro zadremali, smo že zaslišali nežno melodijo in nekaj sekund za tem nas je že obsvetila močna svetloba z neba, ki smo jo jasno videli nad sabo. Pred nekaj stoletji bi rekli, da smo videli čudež, a bila je »le« budilka in z ljubljansko elektriko in nevarčnimi žarnicami osvetljena soba – ura je bila 4:44! In preden si lahko mislite, smo bili že pri sv. maši na Tromostovju pri frančiškanih v Ljubljani!

Pa začnimo malenkost bolj počasi in od začetka ...

Po nekaj minutnem premetavanju v topli »postelji«, smo zbrali svoje moči in se spravili za mizo na zajtrk. Pospravili smo še preostale palačinke in, kolikor so nam moči dopuščale, še dom. In ura je 5:30, mi pa v polni pripravljenosti na načrtovan 3-urni sprehod do Ljubljane.

Iz Sostra smo krenili do brunarice v Zadvoru, nato smo priplezali na Orle in se po Golovski ravnini počasi kobacali do Ljubljane. Pot je minila sorazmerno hitro, saj se je razvila prava debata in nihče ni bil več zaspan. Malenkost pred ciljem smo se lepi framaši ustavili še na zadnjem lepem postanku v lepem gozdu med lepimi drevesi, kjer je potekala prava detektivska igra objemanja dreves.

Po sprehodu čez ljubljansko tržnico smo bili ob 9. uri že pri sv. maši, ki je bila le začetek simpozija vseh Frančiškovih bratstev. Med sveto mašo smo nekateri »globoko« premišljevali. Po sveti maši oz. začetku simpozija smo framaši pozdravili vse brate in sestre ter se odpravili še na zadnje dejanje našega izleta – malico in ljubljanski SLADOLED!

Vir: www.fo-frama.org

Darovi za revijo Brat Frančišek

4.5.2015	KB Marijinega imena Ruše	100,00 €
14.5.2015	FSR Sv. Jožef Maribor	130,00 €
19.5.2015	Ana Matanič	20,00 €
19.5.2015	Novak Angela	20,00 €
19.5.2015	Tone Vidic	40,00 €
20.5.2015	Košnik Frančiška	12,00 €
20.5.2015	Šolske Sestre DND	15,00 €
20.5.2015	Turk Zinka	15,00 €
20.5.2015	Pavla Kunc	20,00 €
20.5.2015	Ana Vidmar	25,00 €
20.5.2015	Senica Albina	25,00 €
20.5.2015	Ankele Samaluk Majda	40,00 €
20.5.2015	Družina Mrzljak	50,00 €
21.5.2015	Monika Kurinčič	10,00 €
21.5.2015	Marija Rudman	10,00 €
21.5.2015	Stariha Marija	20,00 €
21.5.2015	Sikošek Stane	20,00 €
21.5.2015	Kovač Primož	25,00 €
22.5.2015	Guerino Koterle	15,00 €
22.5.2015	Župnija Zg.tuhinj	20,00 €
22.5.2015	Sestre Frančiškanke	50,00 €
22.5.2015	Erika Teran	50,00 €
22.5.2015	Kačičnik Kristina	90,00 €
25.5.2015	Župnija Bela Cerkev 12	20,00 €
25.5.2015	Zore Rudi	20,00 €
25.5.2015	Župnija Rovte	20,00 €
25.5.2015	Pucelj Anamarija	20,00 €
25.5.2015	Doroteja Božič	25,00 €
25.5.2015	Ljudmila Flego	25,00 €
25.5.2015	Župnijski urad M. Snežna	30,00 €
25.5.2015	Minoritski Samostan LJ	50,00 €
25.5.2015	Kenda Marinka	100,00 €
25.5.2015	OFS KB Sostro	180,00 €
26.5.2015	Jakopič Franc	15,00 €
26.5.2015	Nežka Božič	20,00 €
26.5.2015	Marija Žveglič	20,00 €
26.5.2015	Marija Swlih	20,00 €
26.5.2015	Andrej Cvelbar	25,00 €
26.5.2015	Kompara Florjana	30,00 €
27.5.2015	Tončka Rupar	12,00 €
27.5.2015	Demšar Darinka	15,00 €
28.5.2015	Emica Vnuč	20,00 €
29.5.2015	Jazbec Terezija	10,00 €
29.5.2015	Ana Sever	20,00 €
29.5.2015	Vivid Marija	20,00 €
29.5.2015	Ivan Glušič	25,00 €
29.5.2015	Frančiškanske Bs Brezje	50,00 €
1.6.2015	Kozmus	10,00 €
1.6.2015	Zora Rezek	10,00 €
1.6.2015	Frelih Ivanka	15,00 €
1.6.2015	Krivec Cvetka	15,00 €
1.6.2015	Danica Sebanč	20,00 €
1.6.2015	Fras Srečko	20,00 €
1.6.2015	Božič Olga	20,00 €

1.6.2015	s. Lucija Kranjc	30,00 €
1.6.2015	Šolske sestre Pliberk	25,00 €
2.6.2015	Bednar	5,00 €
2.6.2015	Viktor Konjedic	5,00 €
2.6.2015	Acman Ivan	10,00 €
2.6.2015	Sv. Danijel	30,00 €
2.6.2015	Župnija Hajdina	30,00 €
2.6.2015	Prijon Alma	60,00 €
3.6.2015	Šolske sestre Voelkermarkt	50,00 €
4.6.2015	Kotnik Marija	5,00 €
5.6.2015	Fucka Alojzija	10,00 €
8.6.2015	Šolske sestre Maribor	10,00 €
8.6.2015	Monika Tomazin	10,00 €
8.6.2015	Katja Sabolič	20,00 €
9.6.2015	Vidmar Marija	10,00 €
9.6.2015	Adam Marjanovič	15,00 €
9.6.2015	Toman Vanda	25,00 €
10.6.2015	Brulc Jožica	10,00 €
10.6.2015	Marija Kokalj	20,00 €
10.6.2015	Slamnik Zofija	20,00 €
10.6.2015	Ernest Glungl	50,00 €
11.6.2015	Kočevar Marija	20,00 €
11.6.2015	Šolske sestre	30,00 €
12.6.2015	Toplak Albin	10,00 €
12.6.2015	Župnija Sv Križ Gabrovka	10,00 €
12.6.2015	Rak Marija	10,00 €
12.6.2015	Šolske sestre Trebnje	20,00 €
12.6.2015	Polonca Kerin	20,00 €
15.6.2015	Šolske sestre Maribor	10,00 €
15.6.2015	Žbogar Marjeta	20,00 €
15.6.2015	Marija Ferčak	20,00 €
15.6.2015	Župnija Vojnik	20,00 €
15.6.2015	Šolske sestre Brezje	25,00 €
15.6.2015	KB FSR	100,00 €
15.6.2015	FSR Podnanos	140,00 €
16.6.2015	Irena Vačovnik	20,00 €
16.6.2015	Ivanka V.r.s	31,00 €
17.6.2015	Komar Franc	10,00 €
17.6.2015	Frančišek Markelj	20,00 €
17.6.2015	Lavrič Edvard	20,00 €
17.6.2015	Vidmar Vincenc	20,00 €
17.6.2015	Soberl Barbara	20,00 €
18.6.2015	Poklukar Tatjana	15,00 €
18.6.2015	Rezka Zore	20,00 €
18.6.2015	Guzvinec Josip	120,00 €
19.6.2015	Jožefa Žagar	150,00 €
22.6.2015	Marjan Penes	10,00 €
22.6.2015	Marija Žizek	10,00 €
24.6.2015	Likar Lado	10,00 €
24.6.2015	Stiglič Neda	30,00 €
24.6.2015	FSR Novo Mesto	30,00 €
29.6.2015	Frančiška Turk	30,00 €
30.6.2015	Anica Švab	10,00 €
30.6.2015	Ana Kamenšek	15,00 €
30.6.2015	Franc Vrbec	20,00 €
Skupaj		3.240,00 €

Pokorni planetu Zemlji?!

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je pokorščina razložena kot priznavanje oblasti, gospodstva koga. Pri tem gre za priznavanje človeške avtoritete ali v primeru nas, kristjanov avtoritete Boga Stvarnika. Seveda pa je pokorščina lahko več kot to. Pokorni tako nismo samo Bogu, ampak lahko svojo pokorščino razširimo tudi v odnos do vsega, kar je on ustvaril. Tako lahko v milostni odnos pokorščine stopamo z naravo, živalmi in tudi našim planetom Zemljo, na katerem naj bi vsi bivali v sožitju. Vendar pa tu ne gre le za odnos pokorščine, temveč mora biti srčika tega odnosa ljubezen.

Ljubezen do Zemlje je znak pravičnosti

Ni boljših intelektualnih, moralnih in duhovnih virov, ki poudarjajo zavzemanje in skrb za stvarstvo, kot jih najdemo v krščanstvu. Sveto pismo nas spodbuja k štirim stvarem:

- 👉 uči nas dobrote do stvarstva,
- 👉 spodbuja nas k pokorščini vsem

ustvarjenim stvarjem (pri tem ni mišljen odnos podrejanja, ampak odnos enakosti in ljubezni),

- 👉 uči nas spoštovanja do stvarstva,
- 👉 spodbuja nas k skrbi za stvarstvo in k njegovemu obnavljanju.

Planet Zemlja in stvarstvo kot celota sta nekaj, kar nam je posojeno oziroma nekaj, kar smo dobili v skrb. Naš odnos do stvarstva naj bi bil starševski in spoštljiv, izogibali naj bi se nepremišljenemu izkoriščanju naravnih virov in dobrin. Človek ni suveren nad ustvarjenimi stvarmi, ampak nad vsem bdi Bog.

Vsem ustvarjenim stvarem moramo priznavati njihovo vrednost, svoje prevlade ne smemo nikoli izkoriščati. Zemljo smo dobili, da uživamo v njenih sadovih, hkrati pa pravično gospodujemo nad njimi.

Pokorščina Zemlji tako pomeni odnos skrbne ljubezni, ko Zemljo in vse, kar je na njej, vidimo in sprejemamo kot Božje delo, za njo skrbimo in vemo, da ni naša last, temveč nam je zgolj na posodo. Tako bomo v polnosti izpolnjevali Božji nauk in Zemljo ohranili za prihodnje generacije.

Zdenka P.

Nagradna zlogovna izpolnjevanka

Iz zlogov, podanih po abecednem redu, sestavite pet besed, ki jih zahtevajo opisi, in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v prvem in tretjem stolpcu dobili rešitev – eno od treh redovnih zaobljub Frančiškovih bratov.

A – CA – ČRI – FE – GA – GLI – KA – KRO –
NI – NIE – PRO – RA – RE – SOR – ŠI – TELI

1. kdor poučuje, predava na srednji, višji, visoki šoli in je za to posebej usposobljen, 2. majhna krogla, 3. kdor koga reši, rešenik, 4. oglašanje murnov in kobilic, 5. mejna reka med ZDA in Kanado, znana po veličastnih slapovih.

1							
2							
3							
4							
5							

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:
oves, gumb, šota, ples, odij, seja, voda – **DAJ MI UBOŠTVO, VESELJE, GOSPOD!**

Na uredništvo ste poslali nekaj pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagrajenci so:

1. Nagrada: **Helena Lovrenčak**, 1000 Ljubljana
2. Nagrada: **Ana Marija Pucelj**, 1000 Ljubljana
3. Nagrada: **Ester Srdarev**, 1120 Ljubljana

Čestitamo!

Pa le še pogumno rešujte!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Frančiškanski trg 16, SI-8000 Novo mesto) do 20. avgusta 2015. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Milan Bizant, Med svetlobo in senco;
2. nagrada: Revija Magnificat;
3. nagrada: 3 kompleti razglednic Sončna pesem.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (18)

XVIII.

O čudovitem kapitlju, ki ga je sklical sveti Frančišek pri Sveti Mariji Angelski, kjer se je zbralo nad pet tisoč bratov.

Kristusov zvesti služabnik Frančišek je nekoč sklical k Sveti Mariji Angelski generalni kapitelj, na katerem se je zbralo več kot pet tisoč bratov. Tja je prišel tudi poglavar in ustanovitelj pridigarskega reda, sveti Dominik, ki je bil na potu iz Burgundije v Rim. In ko je slišal o sestanku kapitlja, ki ga prireja sveti Frančišek na ravnici pri Sveti Mariji Angelski, je šel s sedmimi brati svojega reda, da bi ga videl. Kapitelj se je udeležil tudi neki svetemu Frančišku vdan kardinal, kateremu je le-ta prerokoval, da bo postal papež; in tako se je tudi zgodilo. Ta kardinal je iz Perugia, kjer je bil papeški dvor, nalašč prišel v Assisi in je vsak dan obiskoval svetega Frančiška in njegove brate. Nekajkrat je pel tudi sveto mašo in govoril bratom na kapitlju. In kadar koli je prišel k njim, je omenjeni kardinal občutil mnogo radosti in duhovne vneme.

Ko je na tisti ravnici okoli Svete Marije videl sedeti brate, skupino poleg skupine, tu štirideset, tam sto, tu dvesto, tam zopet tristo skupaj, vse zaposlene s pogovori o Bogu, v molitvi, v solzah in delih ljubezni, in pri tem vse tako tihe in pohlevne, da se ni slišalo ne ropota ne šuma, se je čudil nad tako urejeno množico in rekel s solzami in spoštovanjem: »Resnično, to je tabor in vojska božjih vitezov.«

V tej tako veliki množici nisi slišal pripovedovati pravljic ali kratkočasnic, temveč kjer koli se je zbrala truma bratov, so molili

ali brali dnevnice, objokovali svoje in svojih dobrotnikov grehe ali pa se pogovarjali o zveličanju duš. Bili so na tej ravnici šotori iz šibja in rogoznic, razdeljeni v skupine za brate iz raznih pokrajin; in zato se je imenoval ta zbor kapitelj pletenega šibja ali kapitelj rogoznic. Za posteljo so imeli bratje golo zemljo ali otep slame, za zgnavje pa kamne ali lesene klade. Kdor koli jih je slišal ali videl, jih je zaradi tega močno spoštoval in glas o njihovi svetosti je segel tako daleč, da je s papeškega dvora, ki je bil tedaj v Perugia, in iz drugih krajev Spoletske doline prišlo mnogo grofov, baronov in vitezov ter drugih plemenitašev, nadalje preprostih ljudi, kardinalov, škofov in opatov z velikim številom klerikov, da bi videli to tako sveto in veliko, a ponižno zborovanje, kakršnega s tolikimi svetimi možmi svet še nikdar ni imel. Posebno pa so prišli gledat poglavarja in najsvetejšega očeta teh svetih mož, ki je iztrgal svetu tako lep plen in zbral tako lepo in pobožno čredo, da hodi po stopinjah pravega pastirja Jezusa Kristusa.

Ko je bil tedaj generalni kapitelj zbran, je sveti Frančišek, sveti oče vseh in vseobči služabnik, v gorečnosti svoje duše povzel božjo besedo in jim glasno pridigal, kar mu je navdihnil Sveti Duh. Predmet njegove pridige pa je bil tale: »Sinovi moji, velike reči smo obljubili Bogu, a še večje nam obljublja Bog; izpolnimo tiste, ki smo jih obljubili, in

pričakujemo zanesljivo tiste, ki so nam bile obljubljene. Kratko je veselje tega sveta, a kazen, ki mu sledi, je večna; majhno je trpljenje tega življenja, a veličastvo onega življenja je neskončno.«

In te besede je govoril poln pobožnosti, spodbujal in napeljeval je brate k pokorščini in spoštovanju do svete matere Cerkve ter k bratovski ljubezni; navajal jih je k molitvi Bogu za vse ljudi, k potrpežljivosti v stiskah sveta in k zmernosti v blaginji, k čistosti in angelski neoskrunjenosti; opominjal jih je še k miru in slogi z Bogom, z ljudmi in z lastno vestjo, ter priporočal ljubezen in izpolnjevanje presvetega uboštva. In tu je rekel: »Zapovedujem pod sveto pokorščino vsem, ki ste tukaj zbrani, da se nihče ne muči in ne skrbi za jed ali pijačo ali za katero koli drugo stvar, potrebno telesu, temveč mislite samo na to, da boste molili in hvalili Boga; vso skrb za telo pa prepustite Njemu, ki nad vami posebno bedi.« In vsi so sprejeli ta ukaz z veseljem srcem in z radostnim obrazom, in ko je sveti Frančišek pridigo končal, so vsi poklekili k molitvi.

Sveti Dominik pa, ki je bil pri vsem tem navzoč, se je močno čudil ukazu svetega Frančiška in ga je imel za nespametnega, zakaj ni si mogel misliti, kako bi ta velika množica mogla obstati brez najmanjše skrbi in brige za telesne potrebe.

A najvišji pastir, blagoslovljeni Kristus, je hotel pokazati, kako skrbi za svoje ovčice in kako posebno ljubi svoje ubožce; tisti hip je navdihnil prebivalce mest Perugia, Spoleta, Foligna, Spella, Assisija in drugih okoliških krajev, da naj temu svetemu zboru prinesejo jedi in pijače. In glej, na mah so prišli iz omenjenih krajev ljudje z osli, konji in vozovi, obloženimi s kruhom, bobom in sirom ter drugimi dobrimi jedmi, ki so jih potrebovali Kristusovi ubožci. Vrh tega so prinesli prte, vrče in drugo posodo, ki je bila potrebna za tako množico. In srečnega se je štel, kdor je več prinesel ali bolj skrbno postregel, tako da so celo vitezi in baroni in drugi plemenitaši, ki so bili prišli gledat, stregli s ponižnostjo in spoštovanjem.

Ko je sveti Dominik vse to videl in jasno spoznal, da božja Previdnost skrbi zanje, je v svoji ponižnosti priznal, da je svetega Frančiška krivo obsodil nepremišljene zapovedi; šel je in pokleknil predenj, se ponižno obtožil svoje krivde in dodal: »Resnično, Bog posebno skrbi za te svete ubožce, in jaz tega nisem vedel; od tega trenutka dalje obljubljam, da bom tudi sam izpolnjeval sveto uboštvo, in preklet naj bo od Boga vsak brat mojega reda, ki bi se drznil imeti svojo lastnino!« Tako je sveti Dominik našel lep zgled v svetem Frančišku, v pokorščini in uboštvu tako velikega in dobro urejenega zborovanja, v božji previdnosti in v obilju vsega dobrega.

Na tem kapitlju so tudi povedali svetemu Frančišku, da nosi mnogo bratov na golem telesu spokorne oprsnike in železne obroče, zaradi česar jih je veliko zbolelo, nekaj tudi umrlo in mnoge je to oviralo v molitvi. Kot zelo preudaren oče je tedaj sveti Frančišek zapovedal, da naj iz svete pokorščine vsak, kdor nosi

takšen oprsnik ali železen obroč, vse to odloži in prinese njemu. In tako se je zgodilo; našli so čez petsto železnih oprsnikov in še več obročev, deloma ročnih, deloma telesnih. Naložili so jih na kup, sveti Frančišek pa je zapovedal, da jih vse pustijo tamkaj.

Po končanem kapitlju je sveti Frančišek vse utrdil v dobrem in jih poučil, kako naj na tem hudobnem svetu be-

Premišljevanje

»Rogozniški kapitelj« (leta 1216?) je ostal zapisan v zgodovini reda kot idealno znamenje, ki se je postopoma odelo z določenim epskim sijajem, tako kot ga odseva ta rožica.

Ni potrebno veliko kritičnega čuta za razumevanje mitoloških preoblek in neevangeljskih dvojnosti tega, kar se tu kaže kot najvišji izraz krščanske popolnosti.

Ko neka človeška skupina nadomesti resnično izkušnjo hoje za Kristusom s sijajem reda, je treba domnevati, da je ta spodkopana v svojem temelju.

Kljub temu obsežno izročilo duhovnih besedil običajno preseneča s skritimi zakladi, ki jih zlahka odkrijemo med vrsticami. Na primer: prizadevanje Jezusovih učencev, da bi uresničili utopijo o novi človeškosti. Bog osebno in neposredno skrbi za svoje (Mt 6,33: »Iščite najprej božje kraljestvo in

žijo pred grehom. Z Božjim in svojim blagoslovom jih je vse potolažene z duhovnim veseljem poslal nazaj v njihove province.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

njegovo pravičnost in vse to vam bo navrženo,« razumemo tu dobesedno); mogočni služijo malim; gre za polno občestvo src in za sobivanje.

Ali ne gre morda za isto literarno zvrst kot pri prvi Lukovem opisu jeruzalemske skupnosti v Apostolskih delih? Ali ni to jasen namig na pomnožitev kruha v evangeliju, ki prav tako opisuje izpolnitev Božjega kraljestva, ki so ga napovedovali preroki?

V nasprotju z evangelijem pa pretirana poduhovljenost Rožic pade v past irenizma: vse se zgodi brez sporov, vse do očaranosti, ki jo zbujata pobožnost bratov. To je preveč preprosto. To dožemanje Božjega kraljestva in krščanske svetosti je na žalost povzročilo usodne posledice v zavesti vernikov.

*Se nadaljuje. Posodobljeni prevod Alojzija Resa pregledal br. Miran Špelič
Odmeve prevedel dr. Robert Kralj*

Novice iz Svete dežele

JUNIJ 2015

Šola Magnificat praznuje 20 let obstoja

Šola Magnificat je bila ustanovljena junija 1995. Takrat je bilo vpisanih le nekaj študentov, okoli 25. Potem se je razvijala, tako da imajo danes okoli 200 študentov. Na začetku so poučevali dve glasbili, zdaj jih deset in letos so začeli z univerzitetnim programom. Namen projekta je, da s pomočjo glasbe poveže judovsko in arabsko skupnost. Projekt je ves čas podpiralo tudi Združenje pro Terra Sancta.

Prvi obisk kraja Dominus flevit za 15 deklic

V torek, 9. junija 2015, je 15 deklic iz dekliske šole At-Tur na Oljski gori skupaj z dvema učiteljicama prvič obiskalo kraj Dominus flevit. Enajstletne deklice so pozorno prisluhnile razlagi in z navdušenjem opazovale restavriranje starih mozaikov. »Nisem poznala tega kraja,« je priznala ena od njih. »Še nikoli nisem vstopila skozi ta vrata in nisem vedela, da bom tukaj našla tak lep kraj s toliko zgodovine.« Dekleta so izvedela veliko o zgodovini in pomenu kraja, kjer danes stoji cerkev Dominus Flevit: o grobnicah, ki so jih odkrili, o gradnji prvega bizantinskega samostana in kasneje moderne Barluzzijeve cerkve, o zgodovini mozaikov. Srečale so se tudi z mladimi, ki opravljajo restavratorska dela teh mojstrov in bizantinske umetnosti.

»Ta šolski obisk je bil prvi od mnogih,« pojasnjuje Entisar, lokalna koordinatorka aktivnosti s šolami za ta projekt. »In po obisku se bodo dekleta še naprej ukvarjala z mozaiki na svoji šoli: dejansko organiziramo tečaje za mozaik v šolah v bližini Dominus Flevit in dekleta

so navdušena, da lahko same doživljajo to edinstveno izkušnjo.»

Projekt obnove in usposabljanja, ki poteka na kraju Dominus Flevit, je nadaljevanje tistega v zadnjih letih v Cerkvi narodov na vrtu Getsemani. Mladi, ki so začeli svoje usposabljanje v Getsemaniju, se vedno bolj specializirajo na nadaljevalnem tečaju pri Dominus Flevit.

Predstavitve palestinske kulturne dediščine na Univerzi v Londonu

V sredo, 10. junija 2015, je bilo v Brnejski galeriji SOAS (Šola za orientalske in afriške študije) Univerze v Londonu predavanje z naslovom *Upravljanje palestinske kulturne dediščine: med grožnjami in priložnostmi*.

Gost je bil Osama Hamdan, direktor Centra za mozaike v Jerihi, profesor arhitekturne obnove na Al-Quds univerzi v Jeruzalemu in sodelavec Združenja pro Terra Sancta za kulturne projekte.

Namen predavanja je bil predstaviti bogastvo, raznolikost in lepoto palestinske kulturne dediščine skozi stoletja ter poudariti ogroženost te arheološke dediščine v zadnjih desetletjih. Profesor Hamdan se je osredotočil na nekaj svo-

jih izkušenj s projekti, s pomočjo katerih so poskušali okrepiti občutek identitete in ustvariti povezavo med ohranjanjem kulturne dediščine in gospodarskim razvojem.

Običajen dan starejših občanov v dnevnem centru Antonove družbe v Betlehemu

Le dva koraka od bethlehemske kontrolne točke je mesto, ki predstavlja upanje in mir za mnoge ljudi. Ti so na stara leta ostali sami, imajo težave pri dostopu do zdravljenja in imajo le malo finančnih sredstev za svoje vsakdanje potrebe.

Gre za dnevni center Antonove družbe za starejše, ki trikrat na teden sprejme okoli petdeset ljudi. Ti se srečujejo, da preživijo dopoldneve v dobri družbi, da sodelujejo pri rekreativnih dejavnostih, igrajo karte in klepetajo o starih časih. Tukaj najdejo tudi nekaj sproščenosti, nego in ljubezen redovnic in prostovoljcev.

Ob ponedeljkih, torkih in petkih v zgodnjih jutranjih urah gredo vozniki Antonove družbe po ulicah Betlehema in od vrat do vrat pobirajo najrevnejše in najbolj osamljene starejše ljudi v mestu. Nekateri od njih potem telovadijo na prostem, drugi se ukvarjajo z ročnimi spretnostmi ali kvačkanjem, spet drugi igrajo karte.

Pomagajo tudi lokalni in mednarodni prostovoljci. Poleg dela s pomočjo domišljije in ustvarjalnosti tudi vadijo ples in zdi se, da se veliko starejših žensk pomladi, ko plešejo ob tradicionalni palestinski glasbi. »Potujejo nazaj skozi čas in se spominjajo let, ko so bile mlade in so sodelovale pri večerih ljudskega plesa. Ritem imajo v krvi in plešejo veliko bolje od mene,« pravi Noor, mlada lokalna prostovoljka, ki vsak teden prihaja pomagat redovnicam.

»Nikoli ne manjkam!« pravi Milade, ena od žena, ki obiskujejo dnevni center. »Nekateri od mojih otrok so se izselili pred nekaj leti, skupaj z mojimi vnuki. Drugi moji otroci živijo v drugih mestih v Palestini, sama pa sem želela ostati v Betlehemu, kjer sem se rodila in odrasla, čeprav nimam tukaj nikogar od svojih. Moje korenine so tu. Ti trije dopoldnevi vsak teden so kot dih svežega zraka v mojem samotnem življenju. Ta čas preživljam z drugimi starejšimi, ki so tudi bili nekaj časa sami. Zdaj imamo novo družino z imenom Nadi (to je ime dnevnega centra).«

Osebnost meseca: Naila, socialna delavka v Betlehemu

Ta mesec Združenje pro Terra Sancta začena s pobudo *Osebnost meseca*. Tako vam bomo vsak mesec predstavili enega od ljudi, ki živijo v Sveti deželi, da bi vam

še bolj približali žive kamne in bi vi še bolj začutili resničnost teh svetih krajev.

Naila Nasser je socialna delavka v Uradu frančiškanske socialne službe Kustodije Svete dežele v Betlehemu.

Naila, nam lahko poveste nekaj o svojem delu?

Uživam pri svojem delu in mislim, da je prisluhniti drugim in jim pomagati najti rešitev pri njihovih problemih nekaj res pomembnega. Tu v Betlehemu ljudje trpijo zaradi splošnih gospodarskih razmer v Palestini: mnogi ne morejo najti rednega dela, ne morejo računati na določen dohodek in si ne morejo kupiti dovolj hrane, plačati najemnine in šolnine za svoje otroke ali si kupiti oblačil. Mnoge družine nimajo sredstev niti za plačilo zdravstvene oskrbe ali zdravlil, ker so predraga.

Kako ste prišli delat na urad socialne službe?

Do pred 10 meseci sem delala kot socialna delavka v domu za ostarele in dnevnem centru Antonove družbe v Betlehemu. Ko pa so mi ponudili možnost, da uporabim svoje izkušnje in pomagam ljudem v največji stiski, ki pridejo v Svetovalni center, sem z veseljem sprejela ta novi izziv.

Konkretno, kaj so vaše vsakodnevne aktivnosti?

Med tednom je moje delo razdeljeno med dnevi v pisarni, ko sprejemam in poslušam ljudi v stiski, ter jutri, ko obiskujem ljudi na domu, zlasti starejše in bolne. Skušam jim nuditi moralno podporo, da vedo, da čutim njihove težave. In poleg poslušanja jim razdeljujem bone za nakup hrane in zdravlil, obleke ali obutve, glede na njihove individualne potrebe.

Kaj vam je najbolj všeč pri vašem delu?

Nekateri ljudje se počutijo tako same in vidijo v meni tako veliko pomoč, da

mi tudi telefonirajo samo zato, da mi voščijo dobro jutro! Kar imam najrajši v Betlehemu in pri svojem delu so ljudje, njihova prijaznost, gostoljubnost. Kljub svojemu težkemu političnemu, gospodarskemu in socialnemu položaju Palestinci nikoli ne nehajo upati na boljšo prihodnost in iskati nekaj, za kar se lahko zahvalijo, ko pride večer.

Kaj bi rekli tistim, ki so se odločili podpreti to delo frančiškanov v Betlehemu?

Vsak dan videvam, da ima Božja Previdnost veliko srce in da imajo ti ljudje srečo, da lahko računajo na pomoč frančiškanov v Sveti deželi, pa tudi na pomoč njihovih številnih prijateljev, ki nas podpirajo od drugod. Brez pomoči bratov in njihovih dobrotnikov bi se večina palestinskih kristjanov že izselila!

Pri svojem delu vidim, da Kustodija bistveno prispeva k življenju mladih in starejših, ne le na socialnem in izobraževalnem področju, temveč tudi v smislu prehrane in zdravja. Pomoč, ki jo zagotavlja Urad frančiškanske socialne službe, tako pomeni celovito podporo, ki se osredotoča na posameznika v njegovi celovitosti, v njegovi pravi človeškosti, ne glede na raso, spol ali vero. In za to se moramo zahvaliti številnim prijateljem, ki se nas spomnijo vsak dan!

Poročni seznam? Posebna donacija za Betlehem

Maurizio in Valentina sta želela, da bi bila njuna poroka donacija za tiste, ki jo najbolj potrebujejo. Poročila sta se pri frančiškanskih bratih v Assisiju z veliko svati in prosila sta jih, naj bodo radodarni z namenom, da bi darove delila s tistimi, ki jih najbolj potrebujejo. Zato sta se odločila narediti zelo poseben poročni seznam: aprila lani sta zbrala darove svojih prijateljev in družin ter se potem odpravila v Sveto deželo. Tam sta bila že večkrat, vendar pa sta tokrat šla tja ne le molit, ampak predvsem preživeti nekaj časa z živimi kamni te dežele.

V mesecu po njunem potovanju je Združenje pro Terra Sancta s pomočjo njune posebne donacije lahko zaključilo tri pomembne projekte življenja v Betlehemu: vrtec frančiškanskih sester v begunskem taborišču Aida, zavetišču za invalidne otroke Hogar Niño Dios ter dnevni center za ostarele Antonove družbe.

Vrtec, ki je del begunskega centra Aida, sprejema tako otroke, ki živijo v taborišču, kot tudi otroke iz Beit Jala, Beit Sahoura in Dohija – krajev blizu Betlehema. Razmere v begunskem centru so zelo zapletene in otroci pogosto živijo v zelo revnih in problematičnih družinah. Frančiškanske sestre pa so ustvarile oazo, v kateri se malčki lahko igrajo, so skupaj in odraščajo v mirnem okolju. S pomočjo Maurizijeve in Valentinine donacije so redovnice v vrtcu uspele kupiti različna igrala: tobogan za zunaj ter hišico in bazen z žogicami za notranjo igralnico. Kljub zidu, ki ločuje Izrael in Zahodni breg in stoji točno nasproti ograjenemu prostoru vrtca, se zdi, da se ga otroci ne zavedajo in so zato zelo navdušeni, če je lepo vreme in se igrajo z novimi igrali.

V zavetišču Hogar Niño Dios pa nasprotno največkrat primanjkuje osnovnih potrebščin. Center lahko sprejme štiriindvajset otrok z različnimi posebnimi potrebami in redovnice, ki upravljajo hišo, so se odločile uporabiti ves denar za nakup oblačil, zdravil, hrane in zvezkov.

Del donacije, namenjen Antonovi dobrodelni družbi v Betlehemu, pa je bil uporabljen za gradnjo platforme za starejše ljudi, ki uporabljajo invalidske vozičke, da lahko gredo gor in dol po stopnicah, ko se udeležujejo dejavnosti, ki potekajo trikrat tedensko v dnevnem centru. Poleg tega so glede na lepo vreme v prihajajočih dnevih priskrbeli zunanje mize in stole, da bi tako uporabniki centra sedeli zunaj na svežem zraku in bi njihove dejavnosti potekale na vrtu in na terasi.

Odločitev za podporo zgoraj navedenih dejavnosti sovpada z željo, da bi

pomagali najbolj ranljivim. V zapletenem okviru palestinskih ozemelj, kjer prebivalstvo živi v nenehni napetosti, je ključnega pomena poskrbeti za starejše, ki predstavljajo preteklost in tradicijo tega kraja, ter usposabljanje in izobraževanje mlade, ki so največje upanje za prihodnje spremembe. Donacija, ki sta jo Maurizio in Valentina darovala za vrtec, za Hogar in za dnevni center Antonove družbe, predstavlja zelo posebno in nepozabno darilo, za katero smo lahko samo hvaležni. Še bolj posebno pa je dejstvo, da sta želela osebno srečati otroke in starejše ljudi v mestu Betlehem, ki vse prepogosto ostajajo pozabljeni.

Maurizio in Valentina s svojim dejanjem nista naredila le konkretne geste solidarnosti s tistimi, ki pomoč najbolj potrebujejo, ampak gre tudi za močno pričevanje povezanosti in opogumljanja za tiste, ki delajo na terenu, za posvečene in laike, ki vsak dan sprejemajo izziv misijona v deželi, ki vpije po miru in upanju.

Stiska v Siriji: poletni tabor razveseljuje Alepo

»Pred kratkim smo začeli poletni tabor za otroke v Aleppu. Sprva je prišlo 50 otrok, danes jih je v kratkem času že kar 120!« pravi oče Ibrahim, redovnik Kustodije Svete dežele in župnik v Alepu.

Pogumna pobuda je prinesla prazničnost in veselje v sredo ruševin mesta, ki ga oblegajo že od leta 2012. Kot

vodilo tabora so bile izbrane besede svetega Pavla: »Veselite se v Gospodu zmeraj: in še enkrat pravim, veselite se!«

Na začetku je bilo, kot vedno, nekaj težav, pravi oče Ibrahim: »Starše je bilo sprva zelo strah ob misli, da bi pustili svoje otroke oditi zunaj doma, in niso zbrali poguma priti k nam in jih prijaviti na tabor. Tako smo poklicali vse družine, da bi jih prepričali o nasprotnem. Dan pričetka tabora je bil dan praznovanja s petjem in plesom, čokolado, bonboni in celo klovnom! Starši so bili ganjeni in polni začudenja, morda celo bolj kot njihovi otroci.«

Prvotno je bil tabor namenjen otrokom v starosti od šest do deset let, vendar so bratje iz samostana sv. Frančiška kmalu morali razširiti vpis tudi na mlajše otroke, vse od treh let naprej.

»S pomočjo Božje Previdnosti in Duha, ki sežeta povsod, se je število prostovoljcev, ki so priskočili na pomoč pri teh dejavnostih, prav tako povečalo; in med njimi je, proti pričakovanjem, veliko mater, ki aktivno sodelujejo pri izvedbi tabora.«

In tako imajo zdaj mladi iz Alepa štiri dni v tednu na voljo kraj, kamor lahko gredo, se igrajo, se srečujejo v prijaznem okolju in pokažejo svoje sposobnosti. Predvideni so tudi kuharski tečaji, kjer večji otroci pripravljajo kosilo, nato pa vsi skupaj jedo.

Frančiškanski župnik navdušeno dodaja: »Tukaj internet ne deluje kaj preveč, tako da so otroci in njihovi starši obvarovani katastrofe »virtualnih povezav« in so zato prisiljeni odpirati se v svet »realnih« človeških odnosov. To je za njih bolj zdravo z vseh vidikov: človeškega, psihološkega, intelektualnega in duhovnega. Starši so večkrat zahtevali, da bi poletni tabor deloval vsak dan v tednu, vendar smo jim odgovorili, da je za otroke nujno, da preživljajo čas doma v svojih družinah. Nočemo jih odstraniti iz njihovih družin in nadomestiti družin. Res je pomembno, da sodelujemo z družinami ter jim pomagamo pri njihovi človeški rasti.«

Veliko mlajših otrok je podhranjenih, tako da poleg različnih dejavnosti v poletnem taboru dobijo tudi mleko, »... pa tudi čokolado in sladkarije, da jih osrečimo.«

Oče Ibrahim povzame: »Pravi razlog za to, kar počnemo na tem poletnem taboru, je, gledano globinsko, da želimo, da bi ljudje preko dejavnosti, ki jih nudimo, prepoznali znake krščanske ljubezni, pa naj so še tako majhni. Ljubezen, ki pomeni malo mleka ali čokolade; da včasih opazimo določeno potrebo ali ponudimo skromno igračo. Tako se prečiščuje trpljenje, oči ljudi se začno odpirati, v srcih čutijo prisotnost Božjega v vsakdanjem življenju, tistega Božjega, ki se izraža v ljubečem objemu Cerkve. Želimo, da se krepijo izkušnje, prepoznavanje Kristusovega obraza, nežnega Božjega pogleda, ki se upira v trpeče ljudi.«

Muzej Terra Sancta: kustos položil temeljni kamen

V četrtek, 25. junija 2015, so slovesno položili temeljni kamen muzeja Terra Sancta, ki je prvi svetovni muzej, posvečen koreninam krščanstva in ohranjanja svetih krajev, kar je bila velika želja frančiškanov Kustodije Svete dežele.

Približno sto ljudi je prisostvovalo dogodku, ki je bil v lapidariju samostana Gospodovega bičanja v Jeruzalemu, ki je ena od prihodnjih lokacij muzeja in, kot je poudaril sedanjí direktor arheološkega muzeja v Studium Biblicum Franciscanum, oče Eugenio Alliata, tudi zelo pomembno samostojno arheološko najdišče iz časov, ko je Jezus hodil po zemlji.

Lepo slovesnost je vodil p. Pierbattista Pizzaballa, kustos Svete dežele in predsednik Združenja pro Terra Sancta. Njegov podpis, skupaj s podpisom patra Sergia Galdija, je bil pritrjen na simboličen vijoličast pergament, ki so ga nato zakopali tik pod temeljni kamen bodočega muzeja.

Govorniki na slovesnosti so bili: Davide La Cecilia, generalni konzul Italije,

ki je obvestil navzoče o velikodušnem prispevku konzulata v podporo projektu; Javier Parrondo, namestnik konzula v Španiji, ki je zagotovil tudi nadaljnjo podporo Španije; Hervé Magro, generalni konzul Francije; Mustafa Sarniç, veleposlanik v Turčiji; Bruno Jans, generalni konzul Belgije; in Dorothy Shea, vodja misije ameriškega konzulata.

Imena tistih, ki so že podprli projekt, so izpisana na ploščah iz tamkajšnjega kamna, ki so za zdaj postavljene v bližini temeljnega kamna, pozneje pa bodo dobile prostor v novem muzeju. Kampanja zbiranja sredstev za gradnjo muzeja se nadaljuje pod vodstvom Združenja pro Terra Sancta, Združenje pa je zadolženo tudi za izvedbo muzejskega projekta.

P. Pizzaballa je poudaril pomen projekta za mesto, kakršno je Jeruzalem, ki ima »univerzalno poklicanost«: na tem kraju namreč že stoletja sobivajo muslimani, Judje in kristjani in si včasih delijo tudi skupna izročila.

Želja frančiškanskih bratov je, da s pomočjo muzeja Terra Sancta ohranijo krščanski značaj Jeruzalema kot enega temeljnih elementov uni-

verzalne poklicanosti svetega mesta. Muzej pravzaprav ne bo le kraj, kjer bo razstavljeno na stotine predmetov, od katerih so mnogi darila različnih nekdanjih evropskih kraljevin ali segajo nazaj vse v bizantinsko, mameluško ali otomansko dobo ali pa datirajo celo še bolj nazaj v zgodovino; muzej bo služil tudi kot dinamičen kulturni center, ki bo javnost vseh veroizpovedi, pa tudi posvetno javnost, seznanjal s povezanostjo svetega mesta z več stoletij staro lokalno in tudi mednarodno krščansko tradicijo.

Oče kustos je še povedal, da je bil Jeruzalem vedno odprt v svet, vendar pa je bil tudi sam vedno svet v malem: »Dobro se zavedamo, da nismo edini kristjani v Jeruzalemu [...]. Upamo, da se bodo v prihodnje tudi ostale Cerkve pridružile temu projektu in da bo nekega dne obstajala cela mreža centrov – ne le krščanskih – ki bodo obiskovalcem, predvsem pa tu bivajočim skupnostim pomagale dojemati, kako izjemen značaj ima mesto Jeruzalem.«

Moj slovenski camino

**ČETRTI DAN: VRH TREBNJE – GRMA-
DA – SELA PRI ŠUMBERKU – STIČNA
= 29 km**

**»POZDRAVLJEN ROMAR, KO OD-
IDEŠ IN DOBRODOŠEL, KO SPET
PRIDEŠ«**

Tako piše na tabli na Smoličevi domačiji. Upam, da bom lahko spet kmalu prišla sem, sama, z možem ali v romarski skupini, in prepričana sem, da bom dobrodošla.

Poslovili smo se in že smo bili med travniki in na kolovoznih poteh in naš prvi postanek je bila rojstna hiša pokojnega nadškofa in metropolita Šuštarja (1920–2007) v vasi Grmada, kjer smo molili zanj in za to, da bi čim prej do-

bili nadškofa v ljubljanski in mariborski nadškofiji.

In kmalu smo bili še pred eno rojstno hišo. V Mali vasi se je rodil škof Friderik Irenej Baraga. Na spominski plošči je napisano:

☞ G. Friderik Baraga rojen v tem gradu 29. 6. 1797,

☞ umrl kot misijonar in škof v Marquette S. Amerika 19. 1. 1869.

☞ Postavil 29. 6. 1879 Julij Treo, tukaj posestnik.

Malo gor, malo dol, pa po kolovozih in skozi gozd in molitev rožnega venca za naše domače, za vse tiste, ki niso mogli z nami in za že pokojne Jakobčke. Približali smo se vasi Gumbišče, čez nekaj časa pa še Selu pri Šumberku s cerkvijo sv. Janeza Krstnika. Pri vaški kapelici smo zmolili po Nušinem namenu, potem pa se ustavili v bifeju pri Brigiti,

kjer so nas že čakali naši štirje dolenski prijatelji. Snidenje je bilo veselo in skupna opoldanska malica je zelo teknila.

Na poti do Stične se nam je pridružil mali romar Jakob z očkom in sestrico. Za pozdrav nam je pogumno zapel slovensko himno, nas vodil, vneto iskal rumene puščice in školjke, nas navdušil, da smo za korajžo in dobro voljo zapeli Kekčevo pesem, in nam za moč ponudil čokolado. Kakšno prijeto srečanje!

Do Stične in stiškega samostana nas je čakala dolga pot in velika želja, da bi prišli tja do sv. maše

Božjega usmiljenja. Res smo prišli pravočasno in bili pri maši z velikim številom vernikov. Nedelja je, Gospodov dan, nedelja Božjega usmiljenja. Kako hitro bežijo dnevi!

Po maši je opat Nadrah povedal zbranim, da je k Jezusu, ki ga je tako zelo ljubila, odšla Marjetka Smrekar, invalidka, pesnica in pisateljica, moja dobra prijateljica. Obnemela sem v tihi žalosti. Kot zname-nje iz nebes se mi je zdelo, da to slišim prav v Stični, kamor je Marjetka tako zelo rada zahajala, od opata Nadraha, s katerim sta bila velika prijatelja, in po maši Božjega usmiljenja, pri kateri je velikokrat bila. Nič ni bilo naključje, bil je glas iz nebes ...

Po dobri večerji, ki jo je skuhala skavtinja Tončka iz grosupeljske bratovščine, nas je p. Bernard povabil v svojo »delavnico«, kjer iz starega in novega voska ustvarja voščeno katedralo. Odprl je lučke, prižgal kadilo in nam predvajal posnetek svojega orgelskega koncerta v praški katedrali in v cerkvi Notre Dame v Parizu. Veličastna glasba in zanimiva pripoved. Trenutek, ki ne gre v pozabo. Trenutek, ki ostane.

In da bi Gospodov dan res končali z Gospodom, smo imeli v kapeli še molitveno uro z rožnim vencem Bož-

jega usmiljenja in molitvijo po namenu. Lepo. Res lepo. Globoko doživeto. Moja molitev je bila namenjena Marjetki, Lojzki in Stanki. Takrat še nisem vedela, da je odšla v večnost še ena meni zelo draga oseba, moja prijateljica in sodelavka Marjeta Bajuk. Počasi odhajajo. Počasi bomo odšli. Ne vemo ne ure ne dneva.

Se nadaljuje

S kolesom v Kelmorajn

Dolina Rena, učbenik zgodovine
4. nadaljevanje

Lorelaj, rečna sirena

Popoldan se odpeljemo na kamnito pečino, pod katero na ozkem pomolu sredi reke stoji kip Lorelaj. Legenda pripoveduje, da na strmi pečini nad rečnim zavojem sedi rečna sirena. Lepa gola deklica z dolgimi zlatimi lasmi milo prepeva in zapeljuje čolnarje, zato marsikdo konča svojo pot na dnu reke.

*Ne vem, kaj me žalost ne mine,
ki muči mi srce;
a pravljica iz davnine
iz misli več mi ne gre.
Hladno je in že mrači se
in tiho teče Ren;
v večerni zarji blešči se
kamniti gorski greben.
Na njem sedi lepotica,
dragulji v zarji se iskré;
vsa v zlatu je kakor kraljica,
in češe si zlate lase.
Z glavnikom jih češe zlatim,
iz grla ji pesem drhti
z napevom mameče sladkim,
da ledeni ti kri.*

(Prevod Mile Klopčič)

Pesem, katere del je predstavljen ob fotografiji, je napisal znani nemški pesnik Heinrich Heine in se je mora naučiti vsak študent germanistike.

V nadaljevanju poti se ustavimo v mestu Koblenz na sotočju rek Ren in Mosel na t.i. Nemškem vogalu (Deutsches Eck), kjer stoji mogočen spomenik cesarju Viljemu I. v zahvalo, ker je združil nemški Reich. Bolj ko se bližamo Bonnu, bolj se rečna dolina odpira in rečnega prometa je vse več. V mestecu Königswinter se srečamo s p. Petrom in Rudijem, ki sta vse

dopoldne odpravljala težave z zavorami na spremljevalnem vozilu. Do prenočišča v Bonnu je le še nekaj kilometrov. Po 120 prevoženih kilometrih na trdem kolesarskem sedežu počitek resnično prija.

Köln na dosegu roke

Prišel je zadnji dan naše kolesarske poti. Zjutraj se fotografiramo pred spomenikom glasbenega virtuozu Ludwiga van Beethovna, ki je živel v prestolnici nekdanje zahodne Nemčije. Veliki umetnik je dokazal, da glasba nastaja v človeku, saj je bil gluhi, pa je kljub temu ustvaril največje glasbene mojstrovine.

V Kölnu nas prevzame veličina stolnice sv. Petra in Marije. Relikvije sv. treh kraljev, ki so shranjene v zlati skrinji v cerkveni apsi, so nekoč vabile Slovence, da so romali v »Kelmorajn« (Köln am Rhein). Fasada cerkvene zgradbe kakor tudi njena notranjost, oblika in oprema jemljejo dih. Največja nemška katedrala je bila končana leta 1880, začetek gradnje pa seže dobrih

600 let nazaj v leta 1248. Relikvije sv. treh kraljev je cesar Friderik Barbarosa leta 1164 prenesel iz Milana v Köln.

»Ordnung muß sein« (red mora biti) bi lahko kot negativno lastnost Nemcev zapisal ob naši izkušnji, ko p. Peter v preteklih dneh v treh cerkvah ni uspel najti kotička, kjer bi lahko daroval sv. mašo. Nazadnje je maševal kar v eni od sob, v katerih smo prenočevali. V Kölnu sta na parkirišču za stavbo prenočišča Janez in Jože pripravila okusno večerjo, ko je pridrvel receptor in začel zmerjati in groziti, da to ni dovoljeno. Po stavbi se preganja za dva avtobusa srednješolcev, on pa se spravi na mirno

družino starejših popotnikov. Da, Nemčija ima dva obraza. Na eni strani požrtvovalni posamezniki, ki so pripravljeni priskočiti na pomoč, na drugi pa tog red, od katerega niso pripravljeni odstopiti niti za ped.

Zadnji in najlepši biser na poti – Aachen

Manjša skupina popotnikov se nas je zadnji dan odpravila z vlakom iz Kölna v Aachen, oddaljen le slabo uro vožnje. V Aachnu je bil leta 747 rojen najpomembnejši evropski srednjeveški vladar, nemški cesar Karel Veliki, ki je obvladoval ozemlje od lberskega polotoka do panonskih step. Leta 801 ga je papež Leon III. okronal za cesarja svetega Rimskega cesarstva. Letos mineva 1200 let od njegove smrti. Njegovi ostanki so shranjeni v cerkvi Božje matere Marije, imenovane tudi cerkev Karla Velikega. V njej je bilo kasneje kronanih še 30 nemških kraljev in kraljic. Začetek gradnje najstarejše katedrale v severni Evropi seže v leto 796, zgrajena v obliki osmerokotnika, kasneje dograjevana v različnih stilih. Izredno lepe so bizantinske poslikave na stropu, gotski kor, kripa in še mnogo drugega.

Zaključek

Kolesarji Društva prijateljev Svete dežele smo po treh stoletjih in pol obnovili tradicijo slovenskih romanj k Svetim trem kraljem v Kelmorajn. Res, da se nismo podali na pot od doma, vendar smo na poti spoznali bogato zgodovino dežele in krajev ob Renu. Ob tej vodni prometni poti so se v stoletjih menjavala ljudstva in kulture. Pojav protestantizma je sprožil 30-letno vojno, ki ji je sledilo obdobje protireformacije. Na poti smo videli cerkve obeh veroizpovedi, ki danes v Nemčiji živita složno druga ob drugi. Domov smo odhajali obogateni z novimi spoznanji, hkrati pa smo že iskali ideje za naslednje leto.

Konec.
Marjan Bajt

Po Jezusovih stopinjah ...

»Cvetna nedelja v Jeruzalemu«
24. 3. – 1. 4. 2015

Po prehojenih zadnjih 300 km Jakobove poti v severni Španiji (El Camino) in obisku Rima in Vatikana sem vedela, da bo kmalu prišla na vrsto tudi Sveta dežela. Da se bo to zgodilo tako kmalu, nisem niti slutila. Res je, da sem začela o romanju resno razmišljati že pred kakšnim letom, ko mi je p. Peter prijazno odsvetoval, da deželo obiščem v lastni režiji (ad hoc). Letos marca sem že imela kupljeno karto za Tajsko, kamor sem nameravala odpotovati čisto turistično, za zabavo, raziskovanje in počitek. Vendar je imel Bog očitno z mano drugačne načrte. Kaka dva tedna pred odhodom je sopotnica zbolela in moji načrti so padli v vodo. Ko sem se že skoraj sprijaznila, da bom ostala brez počitnic, sem

na internetu bolj za šalo kot zares brskala po aktualnih potovanjih, ko odprem še Komisariatovo domačo stran in mojo pozornost takoj pritegne 9-dnevno romanje z naslovom »Cvetna nedelja v Jeruzalemu«. Odhod je bil že čez en teden, zato sem kot izkušena turistična delavka pričakovala, da

je skupina že zaključena in da ni več prostih mest. In sem si kot neverni Tomaž rekla: »Če bo prosto, grem, drugače pa neham iskati.« Vendar sem bila več kot presenečena, ko je p. Peter potrdil prosto mesto zame. Globoko sem vdihnila in se v nekaj minutah odločila, da potrdim rezervacijo. Obveščena sem bila, da bo skupina majhna, samo 15 ljudi. Ker z navezovanjem stikov z neznanci nimam nobenih težav, me ni motilo, da ne poznam

nobenega sopotnika, niti našega vodiča p. Petra ne, tudi to ne, da sem bila daleč najmlajša udeleženka. Romanje sem vzela kot izziv in hkrati kot priložnost, doživeti nekaj neponovljivega in obiskati kraje kjer je živel, deloval in se za nas daroval naš gospod Jezus Kristus. Tudi za duhovno pripravo pred romanjem ni bilo veliko časa, samo kratka spoved, blagoslov in že sem bila s spakiranim kovčkom na letališču v Ljubljani, kjer sem že začela pogledovati po moji skupini. Polet do Istanbula je hitro minil, tam pa je bilo že malo več časa za spoznavanje sopotnikov. Na poletu do Tel Aviva sem klepetala s slovenskim sopotnikom – le kdo bi si mislil, in po majhnih zapletih in dolgih vprašanjih na mejnem prehodu v Izraelu končno dobila dovoljenje za vstop v državo. Rahlo izmučena sem sedla v kombi, ki nas je odpeljal do **Nazareta**, kraja, kjer »je angel gospodov oznanil Mariji« in kamor se je Jezus kasneje vrnil oznanjat v shodnice. V Casa Novi so nas lepo sprejeli, namestitev je bila nova in čisto zraven bazilike Marijinega oznanjenja. Občutki pa so bili mešani, sploh še nisem prav dojela, kje sem.

Obiskali smo veliko svetopisemskih krajev, od **Betanije** – kraja Marije, Marte in Lazarja, **Galilejskega/Gene-**

zareškega jezera in veliko pomembnih krajev ob njem: **Tabga** – kraj čudežne pomnožitve kruha in rib, **Kafarnahum** – **Betsajda**, kraj rojstva večine apostolov, shodnice, kjer je Jezus učil in delal čudeže, **Kafarnahum** – kraj, kjer je Jezus delal čudeže-ozdravljaj, tudi hodil po vodi. Bili smo na **gori Tabor**, kjer je Jezus izbranim učencem (Petru, Janezu in Jakobu) pokazal, kdo pravzaprav je, sprehajali smo se po ruševinah **Cezareje ob morju** in po **Cezareji Filipovi** ter pili iz **Jakobovega studenca**, ki je poznan iz pripovedi o Jezusu in Samarijanki. V **Kani Galilejski** smo v spomin na Jezusov prvi čudež, kjer je spremenil vodo v vino, nazdravili s kapljico sladkega vina, naši zakonci pa so obnovili zakonske zaobljube. Res jih je bilo lepo videti. Ob **reki Jordan** smo na mestu **krščevanja** obnovili naše krstne zaobljube. Čas za malico smo si privoščili v najstarejšem

mestu na svetu – **Jerih**, od katerega so danes ostale samo še izkopanine. Bili smo tudi pri **izviru reke Jordan**, kjer so še danes ostanki poganski svetišč.

V Palestini, kjer se danes nahaja **Be-telehem** – kraj Jezusovega rojstva, smo spali v frančiškanski Casa Novi, tako kot zadnji papeži: Janez Pavel II., Benedikt XVI. in Frančišek. Privilegij, da smo spali tik ob jami oziroma votlini, kjer je bil Jezus rojen, smo izkoristili za udeležbo pri jutranji sv. maši, ki se je začela že ob 5.55 zjutraj. Tako smo imeli edinstveno priložnost videti votlino od blizu, saj so jo po obredu zaprli, in ko so jo ponovno odprli za obiskovalce, so bile že dolge kolone. Nekaj minut v stran je kraj, kjer

se je sveta družina na svojem begu v Egipt ustavila, da je lahko Marija podobila Jezusa, ob tem pa ji je na skalo padla kaplja mleka, ki jo je pobelila; danes je tam frančiškanska kapela. Prah, ki ga pridobijo iz te skale, si ženske pomešajo v pijačo in ob rednem uživanju naj bi povečeval plodnost, saj poročajo o čudežnih zanositvah in ozdravljenjih.

V **Mrtvem morju** smo plavali brez kakršnega koli navora, sama pa sem seveda morala preizkusiti še blagodejne učinke blata na dnu in ugotovila, da je bila moja koža res lepša. Menda me je tudi pomladilo. Eseni so me v **Kumranu**, kraju na severozahodu Mrtvega morja, navdušili z ureditvijo bivališča in

kako iznajdljivo so skrili in zaščitili zvitke, ki so jih prepisovali iz Svetega pisma.

In končno težko pričakovani **Jeruzalem** s slavno zlato kupolo Omarjeve mošeje. Pogled iz Oljske gore je res prečudovit. **Getsemani** je kraj ob vznožju Oljske gore, kjer še danes rastejo oljke. Kdo ve, morda je katera še iz tistih časov. Kraj Gospodovega trpljenja zate, zame, za nas vse. Zraven so kasneje v spomin zgradili baziliko oziroma Cerkev narodov. Tukaj se je začela Jezusova kalvarija. Verjetno že takrat, ko je dan pred križanjem na ta kraj pripeljal svoje učence,

da bi skupaj molili, vendar jih je kar hitro našel speče. Tudi sama se kdaj znajdem v položaju ali situaciji, ko se mi zdi, da vsi okrog mene spijo, da jih ni, ko jih potrebujem. Zato je ta kraj name napravil velik vtis. Sploh si ne znam predstavljati Jezusa, ki prostovoljno sprejme takšen križ.

Prav posebno doživetje je bila naša udeležba v procesiji z butaricami z Oljske gore do slavnostnega vhoda v Jeruzalem, pri kateri je sodelovalo več tisoč domačinov, romarjev in turistov z vsega sveta. Zanimive so bile muslimanke, ki

so z navdušenjem spremljale in še celo snemale naš pohod. Judje verjamejo, da je **zid objokovanja** oziroma **žalovanja** neposredna vez med njimi in Bogom, zato je najsvetejši judovski objekt. Fizično pa je to ostanek Salamonovega templja. Seveda sem tudi sama zapisala prošnje in zahvale in jih protokolarno vtaknila v špranje zidu. Od takrat že vztrajno čakam na njihovo uslišanje. **Golgota** in **Božji grob** sta bila ob tem času polna obiskovalcev in za kakršno koli poglobljeno meditacijo ali molitev žal ni bilo dobrih pogojev.

Zadnji dve noči smo prespali v predmestju Jeruzalema, v z griči obdanem mestecu Ein Karem, rojstnem kraju Jane-

za Krstnika in kraju srečanja dveh nosečnic, Marije in Elizabete. Od koder izhaja tudi meni najljubša Marijina hvalnica.

Program romanja je bil kar natrpan, kar je bilo po eni strani super, ker smo tako v kratkem času videli ogromno, vendar ni bilo veliko časa za kakšne daljše osebne molitve in poglobljene meditacije. Nisem jutranji tip, zato so me najbolj utrudila zgodnja vstajanja, ki so se ponavljala do konca romanja. Posebna milost pa so bile sv. maše, ki smo jih imeli vsak dan na drugem svetem kraju. Zaradi tega romanja bolj razumem Sveto pismo, ker si lažje predstavljam kraje, ki so tam opisani. Hvaležna sem, da sem bila del tako krasne

skupine, kjer sem se počutila domače in sprejeto. Vesela sem, da smo naše vezi po romanju še poglobili in jih ohranili. Vsak udeleženec je imel prav posebno mesto oz. vlogo v skupini, vsi pa smo se tako lepo dopolnjevali. Vedno smo imeli bralca berila, ministranta, pevce, molivce rožnega venca in tudi takšne, ki smo skrbeli za dobro vzdušje v kombiju ali na poti. Poročeni pari pa so bili kot lučka v temi v svetu, ki ga poznam, in so me opominjali, da je z Bogom vse mogoče, tudi dolgoten uspešen zakon z veliko otroki.

Besedilo in slike:
Lejla Habjan

Romanje pred Slomškovo nedeljo:

sobota, 26. september 2015
**MARIA LUGGAU
V ZILJSKI DOLINI
in GOSPA SVETA
NA KOROŠKEM**

Jesensko romanje v sosednjo Avstrijo, Ziljsko dolino in h Gospe Sveti.

☞ Odhod iz Ljubljane:

sobota, 26. septem-

ber 2015 ob 6.00 - parkirišče Dolgi most (Vič),

☞ **Ob 6.15** postanek na avtobusni postaji v Ljubljani, št. 29A,

☞ **Ob 7.20** postanek v Kamniku na avtobusni postaji,

☞ **Ob 6.50** postanek v Kranju na avtobusni postaji,

☞ Nadaljevanje v Avstrijo do božje poti Maria Luggau na koncu Ziljske doline. Tam bomo imeli romarsko pobožnost, sveto mašo in okrepčilo iz popotne torbe. Nadaljevanje k GOSPE SVETI NA KOROŠKO, kjer bodo litanije in molitev. Sledi nekaj prostega časa in nadaljevanje na Gorenjsko na kočerjo (kosilo+večerja). Prihod domov v večernih urah.

Stroški romanja: 40 € (za člane Društva prijateljev Svete dežele), ostali 44 €. Plačilo ob prijavi!

Možnosti prijave:

- ☞ Po telefonu 01 24 44 250
- ☞ Po e-pošti komisariat@rkcc.si
- ☞ Po pošti na naslov Komisariata za Sveto deželo, Tržaška 85, 1000 Ljubljana
- ☞ S spletno prijavnico na spletni strani Komisariata: www.sveta-dezela.si

P. Zdravko Jakop OFM **SEBI IN TEBI**

Upam, da se bo vsak bralec, ki bo vzel v roko misli p. Zdravka, navzel njegove drže. Po svetu hodi z odprtimi očmi. Dogodke in ljudi srečuje skozi zgodovinski spomin, pa tudi skozi Sveto pismo in nauk Cerkve. Naj nam branje njegovih pogledov pomaga, da bomo tudi mi skozi svet hodili odprtih oči in z ljubeznijo v srcu.

msgr. Stanislav Zore OFM
Ljubljanski nadškof

format 16,5 x 21 cm | obseg 112 strani | cena 9 €

NAPOVEDUJEMO

Molitvenik **ANGELSKI ROŽNI VENEC**

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 2429312; faks: 01 2429313; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf/